

ДВЕСТА И ДВНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

София, вторник, 3 септември 1991 г.

(Открито в 15 ч. и 15 м.)

Председателствували: заместник-председателят Гиньо Ганев

Секретари: Иван Хараламбиев Иванов и Георги Стефанов Петров

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ (звъни): Господа, има необхо-

димия кворум. Заседанието се открива. Проектът за дневен ред ви е раздаден в писмена форма, а той е:

1. Второ четене на законопроекта за местното самоуправление и местната администрация.

2. Законопроект за връщане имуществото на държавата, народните съвети и общините от партийно-политически организации.

3. Законопроект за изменение на чл.154 от Кодекса на труда.

4. Проект за решение за забрана на дейността на БКП и спиране на в. "Мисъл".

5. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за избиране на народни представители, общински съветници и кметове.

6. Проект за решение за създаване на Временна анкетна комисия за разследване на всички партийни и държавни контакти с държавните съветски власти в периода 19 - 21 август 1991 г.

7. Програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание.

Ние ще преминем, надявам се, към кратка дискусия по проекта за дневен ред. Ще направя един малък коментар от името на Бюрото, преди да дам думата на народните представители, а още преди това: тези дни, изглежда, се навършва една година от създаването на в. "Дебати". Ръководството на вестника е предоставило в тези кутии по една възпоменателна химикалка за всеки народен представител. Да я приемем с благодарност.

Дами и господа, проектът за дневен ред, който е раздаден в писмена форма, съответствува на всичко, което тук беше дискутирано вчера в течение на повече от един час. Ние решихме да включим тези точки така, както бе поет ангажимент вчера не толкова и само от Бюрото, колкото от името на парламентарните комисии.

Преди да вземете думата, допреди няколко минути ние, в ръководството на парламента, не бяхме получили очакваното становище от Законодателната комисия по точка втора на проекта за дневен ред. Това е законопроектът във

връзка с имуществата. И аз искам на висок глас да помоля господин Джеров да дойде, за да ни даде едно обяснение.

Още няколко минути и тогава ще имате думата, вие!

С други думи, по този законопроект не са постъпили становищата на Законодателната комисия, на Комисията по правата на човека и националния въпрос и становището на Бюджетната комисия.

Междувременно постъпи и друг законопроект за корекция на Закона за политическите партии. Тъй като този законопроект засяга принципно еднаква материя, той би трябвало да бъде разглеждан едновременно със законопроекта на парламентарната група на Българската социалдемократическа партия. Ще помоля и по този въпрос след малко да вземе думата господин Джеров.

Второто предложение - по точка трета - за изменение на чл.154 от Кодекса на труда. При нас има данни, че ръководствата на две комисии - Законодателната и Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите - са готови да докладват устно становищата си.

Във връзка с проекта за решение за забрана на дейността на Българската комунистическа партия и спиране на в. "Мисъл" ние ще чуем докъде е стигнала Законодателната комисия, а вие ще позволите и аз да направя от името на Бюрото един юридически предварителен коментар.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за избирание за народни представители, общински съветници и кметове: под това общо заглавие е включено тук едно предложение на народния представител господин Стефан Стоянов. То е все свързано с гласуването на българите, постоянно прибиваващи в чужбина.

И още един проект, който предлага едно допълнение в чл.71, ал.3 на Избирателния закон. То е във връзка с оцветяването на бюлетините. И по този въпрос ние ще чуем най-напред председателя на Законодателната комисия. След това ще чакаме доклада на така наречената от нас контактна група, за да може да ни каже състоянието на уточнението по създаването на временна анкетна комисия и след това по законодателната програма аз ще направя един малък коментар.

Най-напред господин Джеров и след това други.

Имате думата, господин Джеров, по проекта за дневен ред за състоянието на очакваните от вас становища.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин председател, дами и господа народни представители! Благодаря за дадената ми дума, защото и този път се получава малко разминаване между Законодателната комисия, ней-

ните предложения и това, което четем тук като проект за дневен ред. Поред на седемте точки съобразно раздадения проект.

Първа точка: второ четене на законопроекта за местното самоуправление и местната администрация. Законодателната комисия тази сутрин почти в цялата си работа докрая заедно с господин Трендафилов обсъдихме всички спорни моменти от вчерашното заседание. Дообсъдихме и някои други въпроси по наша инициатива и господин Трендафилов държи цялата папка, която би могъл да докладва, с което ще изрази становището и на двете комисии. Така че точка първа би могла да бъде включена, да бъде гласувана и тя може да завърши с гласуване на цялостния законопроект.

Втора точка: законопроект за връщане имуществото на държавата, народните съвети и общините от партийно-политически организации. Започнахме работа върху този проект, но остана да се довърши утре, поради което моля тази точка да бъде отложена и включена в утрешното заседание, където смятам, че ще можем да изразим едно цялостно отношение за първо четене.

По точка трета: законопроект за изменение на чл.154 от Кодекса на труда, който всъщност означава отпадането на 9 септември като официален празник и Законодателната комисия има готово становище, изработено в днешното заседание, което ще бъде изнесено съответно в момента на поставяне на разглеждане.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз искам да ви помоля за малко повече внимание, което значи тишина, за да можем да внимаваме в това, което ще разискваме днес.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Точка четвърта: проект за решение за забрана на дейността на БКП и спиране на в. "Мисъл". Тя току-що беше разладена официално, при което положение ние не сме имали и обективно не само възможността, но и правното основание да обсъждаме този проект за решение за забрана на дейността на БКП.

Точка пета: законопроект за изменение и допълнение на Закона за избиране на народни представители, общински съветници и кметове. Би могла пряко да бъде разгледана от пленарната зала, без да се налага някакво специално обсъждане и становище на Законодателната комисия. С това не изразявам съгласие за така направеното предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ (звъни): Моля ви, аз ще се обърна към вас по-настоятелно. Запазете тишина!

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Точка шеста: проект за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всички партийни и държавни контакти с централните съветски власти за периода 19 - 21 август 1991 г. По

нея нямаме отношение като Законодателната комисия, поради което не вземам отношение.

Що се отнася до точка седма: програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание - също бих помолил за отлагане на тази точка утре, за да може да бъдат дообсъдени някои моменти от Законодателната комисия, да се вземат предвид възможностите на отделните законопроекти, готовността им и т.н. Много моля, господин председателстващ, да се съобразите с това становище, изразено от името на Законодателната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви, господин Джеров. Сега по дневния ред. Нека да са кратки, господин Жан Виденов най-напред, господин Калин Димитров - след това.

ЖАН ВИДЕНОВ: Уважаеми членове на ръководството, уважаеми колеги народни представители! Ще взема отношение по няколко момента, свързани с дневния ред, но произтичащи както от раздадения проект, така и от доклада на господин Джеров, а и от някои странични данни, с които разполагам.

Първо, струва ми се, че повече не можем да отлагаме програмата за законодателната дейност на Великото Народно събрание. Може би Законодателната комисия не е готова със становището си по нея. Може би не са постъпили и предложенията на всички парламентарни групи, но програмата за законодателната дейност на Великото Народно събрание ще ни даде една яснота, на базата на която можем да избегнем много излишни спорове и погрешни законодателни решения при гласуване на законопроекти, които в момента текат, и по-специално на законопроекта за местното самоуправление и местната администрация.

Затова настоявам програмата за законодателната дейност на Великото Народно събрание да бъде включена обезателно в дневния ред, и то по на челно място.

Второ, предлагам и моля да се гласува, независимо от допълнително изказаните съображения от този или онзи, точка шеста да стане точка първа. Недопустимо е да отлагаме едно просто решение, което би ни отнело 15 минути парламентарно време, блокирайки по този начин работата на една комисия, която би трябвало да приключи след по-малко от 10 дни съгласно проекта за решение и това, което се уточнихме вчера. Така че моля, господин Ганев, да подложите на гласуване точка шеста да бъде точка първа.

Днес внимателно се запознах с последния брой на "Държавен вестник" и той ме изпълни с тревога за съдбата на изборите на 13 октомври. В днешния "Държавен вестник" с указ на Президента са публикувани образците на всички изборни книжа, съобразно член 21, ал.2 и чл.22 от Закона за изборите с изклю-

чение на всички изборни книжа, които касаят избирането на кметове. Може би президентът възнамерява да публикува образците на изборните книжа утре или в другиден в следващия брой на "Държавен вестник". Книжата за избор на кметове, но нека не забравяме, че на 13 септември, след по-малко от 10 дни, изтича срокът за регистрацията на кандидатите, а независимите кандидати за кметове, през този период трябва да създадат свои инициативни комитети и да съберат 500 подписа на избиратели, които ги предлагат за кандидатиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И които ги няма.

ЖАН ВИДЕНОВ: Нещо, което не може да стане, докато образецът на тези книжа не бъде публикуван в "Държавен вестник".

Така че, господин Ганев, аз предлагам вместо свършено безпредметните предложения за промяна на Закона за изборите - чл.11 или някой друг негов член, ние да обсъдим съвсем реалния проблем, с който се сблъскваме по въпроса за избора на кметове.

Чуваме от неизвестно какви източници, че имала някакви проблеми Централната избирателна комисия, че имало някакви съмнения в Президентството. Някои от тях може би са съвсем реални. Проблемът, че в много населени места няма 500 жители и там не могат да се съберат 500 подписа за независим кандидат за кмет, е вярно. Дайте него да обсъдим днес! Направете предварителните контакти и да го включим като точка в дневния ред, а да не се занимаваме с второстепенни неща.

И последно аз бих помолил, когато се докладва становището на Законодателната комисия, да не се казва, че Законодателната комисия не готви становище, защото това е въпрос на пленарната зала, да се спазват правилникът и Конституцията. При всички положения да се пристъпва към обсъждане на законопроекта тогава, когато Законодателната комисия има готово, гласувано, писмено раздадено на народното представителство становище по всеки проект.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Калин Димитров има думата.

КАЛИН ДИМИТРОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги народни представители! В програмата за законодателната дейност на Народно събрание, раздадена ви вчера, са включени много закони и решения, които ние трябва да приемем. Там на последно място обаче е включен и Законът за народната просвета. Този закон ни е раздаден предварително и има реална възможност да го приемем, за да може новата учебна година да започне с приет Закон за народната просвета.

Ето защо аз предлагам след точката "второ четене на законопроекта за местно самоуправление и местна администрация" днес да започне разглеждане на първо четене и на Закона за народната просвета.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата господин Мирослав Дърмов.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Уважаеми колеги, в средствата за масова информация се появиха поредица от публикации, които говорят за трагичното състояние и за разрушаването на българските разузнавателни служби. Група от Комисията по национална сигурност проведе разследване на този въпрос и ние се сблъскахме с факти, които говорят дори за наличие на престъпления.

В тази връзка аз предлагам в днешния дневен ред да бъде включен проектът, който изработи Комисията за национална сигурност за организацията на дейността на службите за информация и сигурност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Александър Йорданов има думата.

АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Аз искам да ви предложа една нова точка в дневния ред. Става дума за следното: според Указ 1979, обнародван в "Държавен вестник", бр. 103 от 28 декември 1976 г. и отнасящ се за запазване на изборните материали се твърди в неговия член 3, ал.1, че непосочените в чл.2, ал.1 изборни книжа се предават по установения ред за вторични суровини. Непосочени в чл.2, ал.1 на този указ изборни книжа са именно секционните протоколи.

Аз се запознах с текста на Избирателния закон от миналата година и се уверих, че там този въпрос не е уреден. Според логиката на този указ, който доколкото знам не е отменян, но разбира се, тук юристите имат по-аргументираната и силна дума, по логиката на този член 3, ал.1, изборните книжа, именно секционните протоколи от миналогодишните избори, за които толкова много напоследък се говори и пише по вестниците с едно нарастващо съмнение за фалшифицирани избори от миналата година. Предстои тези протоколи да бъдат предадени за вторични суровини, т.е. унищожени. И то по смисъла на този указ - до три месеца след провеждането на новите избори. Тоест, ако следваме логически разсъжденията, можем да очакваме нещо неприятно да се случи със секционните протоколи, а това означава усилване на съмненията за фалшифициране на изборите.

Ето защо предлагам проект за решение на Народното събрание...

СОНИЯ МЛАДЕНОВА (от място): Този въпрос е решен.

АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ: Предлагам проект за решение на Народното събрание и го връчвам на Бюрото.

Този проект гласи следното... Моля ви, да ме изслушате внимателно.

Първо... Господа народни представители, нека да се изслушваме. Особено социалистите са хора, които трябва да слушат. (*Възмущение отляво*)

Първо, възлага на група от експерти по математика, информатика, статистика и география да се запознаят и да подготвят за публикация резултатите от изборите за Велико Народно събрание, проведени на 10 и 17 юни 1990 г.

Второ, задължава тази група да работи с подробни географски карти на България и оригинални изборни документи.

Трето, задължава експертната група да започне работа на 10 септември, тук вече става дума за конкретни срокове, и в срок от 30 дни да представи писмен отчет за извършеното.

Четвърто, не по-късно от три дни преди изборния ден, 13 октомври, Народното събрание да публикува в специално издание в достатъчно висок тираж или в "Държавен вестник", оригиналните секционни протоколи заедно с отчета на експертната група. След публикацията по точка 4 всички оригинални изборни документи да се предадат за съхранение в Централния държавен архив.

Връчвам този проект за решение на Народното събрание на председателя на днешното заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата господин Хорозов. (*Соня Младенова иска думата за реплика.*)

Вижте, реплики по повод на дневния ред няма. Ще се изкажете по реда си. Ще ви дам думата. Но не го наричайте реплика. Да си припомним правилника, госпожа Младенова.

Господин Хорозов ще говори.

КРУМ ХОРОЗОВ: Господин председателю, дами и господа народни представители! В предвид на това, че има много кандидати за народни представители, било като политически партии, или индивидуални лица, то при регистрирането се затруднява с избирането на цвят. Затова предлагам да бъде улеснена Централната избирателна комисия - да се добави към чл.34, ал.1 следният текст:

"Допуска се комбинация между приетите основни цветове, съчетани и с емблемите на политическите организации."

Това предложение понеже е срочно, предлагаме да бъде разгледано и прието днес, тъй като регистрацията е само след още един ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви, аз съм го получил. Само че, знаете ли, искам да помоля - нека в последните дни на Народното събрание да не даваме доказателства, че не сме научили нещо от неговото

начало досега. Или може би това го правим, за да звучат гласовете ни отново тук.

Искам да ви помоля, например предложението на господин Хорозов, той го е направил, това е един законопроект и той пределно добре знае, че трябва да се даде на Законодателната комисия, да се поиска становището на Централната избирателна комисия като овластен орган за това, и тогава да се постави тук. И нека оттук нататък така да постъпваме.

Има думата господин Димитър Йончев.

ДИМИТЪР ЙОНЧЕВ: Уважаеми колеги, боя се, че не беше чуто предложението на господин Дърмов. В последните дни сме много разтревожени в Комисията по националната сигурност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Чуто беше.

ДИМИТЪР ЙОНЧЕВ: За вас не се съмнявам. Вашата коректност е един от стълбове на събранието. Не съм ви виждал никога да четете вестник по време на заседание.

Тревогата ми е, не само моята, че единствената институция в страната, която ефективно препятствува работата на комисията, се окажа за съжаление президентската институция. И допреди два месеца в комисията бяхме склонни да приемем съображенията на тези хора за отлагане на разглеждането на подобен закон. Последните седмици и дни обаче ни карат да се тревожим основателно и бихме искали всички вие да сте съпричастни на нашата тревога и след това да решавате по съвест. Затова най-вероятно ще се наложи да поговорим на закрито заседание, тъй като такава е материята.

И аз моля, днес или утре, както намери за целесъобразно ръководството на събранието, да даде възможност да обсъдим този въпрос, тъй като сами явно не можем да го решим.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата госпожа Младенова.

СОНЯ МЛАДЕНОВА: Благодаря ви господин Ганев, вие сте известен със своята любезност и аз съм приятно изненадана, че след няколко мъже най-накрая дадохте думата и на мен.

Много беше удачно да взема репликата си точно след господин Александър Йорданов не за друго, а защото ние тук присъствувахме с Вас на една блестяща плодоария от рода на *Magister dixit**, за да завърши може би с любимата

---

* Учителят каза - лат. Така са цитирали през средните векове Аристотел.

ни книжка на много страни от залата - Остап Бендер, а може би, ако слушаме всичко това, което той ни предложи внимателно, трябва да не правим избори, а да поднесем един изборен резултат на господин Йорданов на бяла чинийка със синичко покряя. Нали така казва Остап Бендер.

И сега сериозно. Уважаеми колеги, това, че някои от нас не присъствуваха и не сложиха подписа си под изработената Конституция от това Велико Народно събрание, ама никак не ги освобождава от отговорността да прочетат поне Избирателния закон, по който вече има учредена Централна избирателна комисия. И това, за което колегата Йорданов така страшно ни хвърли в годината 1976 и мина през миналогодишните изборни резултати е брилянтно решено в новия Избирателен закон. Аз ще се въздържа от усилие и ще спестя вашето внимание и време, за да му обясня, че има давностни срокове, защото разчитам на коректността на колегите юристи от Съюза на демократичните сили да сторят това.

Що се отнася до направеното предложение от господин Мирослав Дърмов, аз ви моля да проявим разбиране и да го приемем като точка от дневния ред, поне затова, за да задължим Законодателната комисия да се изкаже по този законопроект на близкото пленарно заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата господин Илич Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаеми господин председателстващ, дами и господа народни представители! Аз предлагам една точка в дневния ред предвид на това, че работата на Великото Народно събрание вече е към своя край и би трябвало да се изясни легитимността на определен народен представител в това Велико Народно събрание.

(Глас от залата: На Стоян Ганев ли?)

На основание на чл.6, ал.3 от старата Конституция се казва, че избиратели и избираеми са всички граждани на Народна република България. В Закона за избор на Велико Народно събрание чл.3 е казано, че право да избират и да бъдат избирани имат всички граждани на Народна република България. Това е свързано и с бъдещите избори, тъй като в новата Конституция чл.65, ал.1 е записано, че за народен представител може да бъде избран български гражданин, който няма друго гражданство.

На 13 август 1991 г. от името на подкомисията по персоналните вини и престъпления беше внесено писмо до Бюрото на Великото Народно събрание, с което беше сезирано, че в резултат на дейността на подкомисията са събрани достатъчно данни и факти, които сочат, че господин Андрей Карлов Лука-

нов активно е участвувал във вземането на управленски решения, нанасяли системно щети на икономиката ни.

Също в тази връзка с дейността на подкомисията е необходимо за пълнотата на анализа да се изясни гражданският и парламентарен статут на господин Андрей Луканов. Господин Андрей Луканов е представил пред Бюрото на Великото Народно събрание един указ от първото правителство на Народна република България след 9 септември...

(Гласове от залата: Това не е по дневния ред. Господин председателстващ, по коя точка от дневния ред е това?) Но той не може да се основава на този указ, тъй като този указ решава гражданството на неговия баща, а не гражданството на господин Андрей Карлов Луканов.

Предвид изложеното дотук, предлагам следната точка от дневния ред *(ишум в залата)* - обсъждане гражданския и парламентарен статут на господин Андрей Карлов Луканов. *(Възгласи на възмущение от залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Моля ви! Тук ли да го обсъждаме?

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Дама и господа народни представители, този въпрос съвсем не е маловажен, тъй като едно Велико Народно събрание не може да си позволи през целия си мандат на своята дейност в неговия състав да присъствуват граждани, които евентуално нямат право да бъдат народни представители, а още повече изменя някои неща по отношение на неговата дейност като член на правителството. *(Гласове от залата: Не може така.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Темата е ясна.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: ... и по отношение на неговата отговорност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ *(звъни):* Не ви давам думата господин Симов. Поискайте я по надлежния ред. Седнете, ако обичате. Има думата господин Драгомир Драганов.

ДРАГОМИР ДРАГАНОВ: Мисля, че след господин Александър Йорданов и Илич Цветков от тази трибуна вече могат да се правят абсолютно всякакви предложения.

Аз много моля все пак във връзка с точка 4 от предложения дневен ред една уважавана от всички нас юридическа глава от това Народно събрание да обясни все пак работа ли е на Народното събрание това, което се предлага в точка 4? Много моля да обясни ясно и точно. Не взимам никакво отношение конкретно по предложението, а само по формалната страна.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви.

ДРАГОМИР ДРАГАНОВ: Не, момент, не съм завършил. Все пак толкова дълго чаках да се кача на тази трибуна и с такъв труд достигам до нея, нека се-

га да кажа и аз нещо. И ако този уважаван от мен юрист докаже, че точно това е работата на Народното събрание, аз тогава внасям още едно предложение за проекторешение - ние да гласуваме за забрана на партията, на която господин Александър Йорданов е някакъв началник там, член на политбюро или не знам какво. Със същите мотиви, които са залегнали в решението за забрана на предишната партия.

Аз имам някои сведения, че именно неговата прословута фраза "Терорът долу! Никога със СССР!" е преляла последната чаша в търпението на заговорниците и по този начин... *(Ръкопляскания и възгласи "Браво!")* Той е много пряко свързан с опита за преврат в Съветския съюз. *(Смях и ръкопляскания)*

Вероятно след това ще трябва да обсъдим въпроса за депутатския имунитет на господин Йорданов. *(Пламен Симов: Моля ви по същество.)* Да, това е по същество. Точно толкова смислено предложение, колкото е предложението и на Илич Цветков. Защо не ми давате аз да го изкажа?

И накрая имам едно процедурно предложение, тъй като имаме много голям дневен ред, много ви моля господин Ганев да подлюжите на гласуване предложението ми да прекратим дебатите по дневния ред.

Благодаря ви. *(Шум в залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Моля ви не идвайте тук!

(Пламен Симов идва на трибуната, без да му е дадена думата.) Тогава няма да ви дам думата. Седнете и поискайте думата. Как е възможно това! Тишина! *(Звъни)* Все пак мисля, че тези 14 месеца не трябва да са минали... Това е формула процедурата. Господин Неврокопски беше записан преди вас.

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Уважаеми господин председателстващ, уважаеми колеги!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И правете предложения по дневния ред. *(Реплики от залата)* Вие правите обяснения, моля ви се. Имате думата.

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Преди малко господин Дърмов направи предложение от името на Комисията по национална сигурност един законопроект, също и господин Йончев. Трябва да заявя първо, че господин Дърмов, аз оставам учуден, тъй като той е изключен от ДПС и не може да представлява в Комисията по национална сигурност ДПС. *(Викове от цялата зала)* Да, да.

БОЙКО КОСТОВ *(от място):* А вие от СДС ли сте?

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Разбира се, той не е към тази парламентарна група. *(Възгласи на възмущение от залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Неврокопски, *(звъни няколко пъти)* защо допускате да става толкова весело тук.

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Господин Йончев също предложи от името на Комисията по национална сигурност. Трябва да заявя, че от един месец този въпрос въобще не е разискван в Комисията по национална сигурност. *(Шум в залата)* Беше разгледан и тъй като е много важен и не може да бъде претупан, ние взехме решение да бъдат извикани президентът, министър-председателят, ако се наложи и други отговорни министри, да се разисква и тогава даже приехме нещо друго, че тъй като остава много малко вече нашата работа на Народното събрание този въпрос да остане за другото Народното събрание. *(Възгласи на възмущение и шум в залата)* Сега не е необходимо, защото Президентът решава тези въпроси. *(Шум в залата)*

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ *(от място)*: Нали има предложение, защо не го гласувате?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Корнезов, веднага щях да го гласувам, но за трети път наблюдавам от вчера, че някой иска думата и като се изкаже той, предлага тогава да се прекрати. Аз съм напълно съгласен с този часовников аргумент. Има думата господин Балабанов.

ПЕТЪР БАЛАБАНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Трябва да ви кажа, че от вчера не преставам да се изумявам. След паузата дойдох в Народното събрание с ясното съзнание, че на нас ни остава, след като положихме толкова усилия и решихме толкова сложни въпроси, да направим още съвсем малко, да направим последните две крачки, за да станат възможни изборите, които както твърдят господата от дясно, ще им донесат пълна и категорична победа.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Кажете какво предлагате и вие, много ви моля.

ПЕТЪР БАЛАБАНОВ: Именно от това съображение съм учуден, че дневният ред и вчера, и днес се претупва с въпроси, които нямат никакво отношение към изборите или, напротив, които целят изкуствено раздухване на конфликти с ясната цел самоизтъкване на една определена политическа сила или на един определен лидер, господин Цветков, тъй като ние и така не сме наясно вие представлявате ли политическа сила тук, или представлявате синдикална организация, което е забранено от Конституцията, която всъщност вие и не сте подписали.

Ето защо аз подкрепям тези от направените предложения, които визираща отпадането на предложените точки по дневния ред от втора до пета, тъй като те нито могат да бъдат решени, нито могат да допринесат за нашата по-бърза и по-конструктивна работа за изборите.

Само две думи искам да кажа по повод на точка трета. Уважавам правото на господин Обретенов да има собствено мнение и собствена оценка за това, какво е 9 септември за България и заслужава ли, или не заслужава да бъде национален празник. Страхувам се обаче, че един такъв въпрос много трудно може да бъде решен в рамките на няколко минути, особено от едно събрание, в което няма достатъчно специалисти и което не се е занимавало достатъчно подробно с въпроса. Искам да ви напомня, че ние празнуваме такива празници като "Рождение Христово" и "Коледа". Искам да ви напомня, че една Франция...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това не е по същество, господин Балабанов. Нека, когато дойде точката от дневния ред да го третираме. Бих помолил, защото сега още сме в дебати дали да има, или да няма и кои точки.

ПЕТЪР БАЛАБАНОВ: Завършвам с конкретно предложение - точки от втора до пета да отпаднат от дневния ред и да пристъпим най-накрая към делова работа върху това, за което сме се събрали в тази зала.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пламен Симов има думата.

ПЛАМЕН СИМОВ: Уважаеми дами и господа народни представители, аз мисля, че предложението на господин Илич Цветков беше не само разумно, а и обосновано. На нас ни предстоят избори и утре ще се явят 2000 кандидати, където 20 от тях, ако не бъдат легитимни български граждани, това означава следващото Народно събрание да бъде нелегитимно.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. Какво е процедурното ви предложение?

ПЛАМЕН СИМОВ: Господин Илич Цветков... процедурното ми предложение е, първо, имам право и по дневния ред да се изкажа... това е и процедура и по дневния ред.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (от място): Може ли да го пускате да говори глупости!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не, процедурното предложение е направено.

ПЛАМЕН СИМОВ: Нека да спрем да прикриваме господин Андрей Луканов. Бюрото на Народното събрание пропусна всякакви срокове. Бюрото на Народното събрание не изпълни задълженията си към комисията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ (звони): Не казвайте едри думи! Подкрепяме тази точка.

ПЛАМЕН СИМОВ: Така е! И това не бива да продължава.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това ли беше процедурното ви предложение, не ви разбрах?

Господин Карафеизов искаше да направи процедурно предложение, което ще видите как ще се изроди в предложение по същество.

ЦЕЗАР КАРАФЕИЗОВ: Аз благодаря на господин Ганев, че нищо не сме научили, поне аз за себе си, през тази година, но такива дневни редове да не ни се предлагат и моля от утре в дневния ред да има законопроекти, които са гледани на първо четене и предстои гледането им на второ четене.

Моето процедурно предложение е такова: Защо Законът за местните данъци и такси и тази прословута таблица да не се внесе и да я разгледаме? Аз очаквах господин Джеров да вземе отношение и да каже готова ли е, или не е готова. Защото сега облагаемият минимум е много по-висок и народът плаща данъци, които не трябва да плаща. Моля ви се! Това са по същество неща. И нека дневният ред, който ни се предлага, да не е всеки ден нов и ние да не знаем какво ще се разглежда.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. Приключваме. Гласуваме предложението за прекратяване на дебатите по дневния ред. Гласувайте, господа!

С 231 за, 10 против, 8 въздържали се предложението за прекратяване на разискванията по дневния ред се приема.

Ще преминем към гласуване на дневния ред. Моля ви за една минута внимание, за да чуем как стоят нещата реално.

Повтарям, че предложенията за този дневен ред са направени на базата на уточняването вчера и на очакваните резултати от работата на съответните парламентарни комисии.

Точка 1 трябва да остане - Второ четене на Закона за местното самоуправление. То е в ход.

Точка 2. Законопроект за връщане на имуществата на партиите. Чухте становището на председателя на Законодателната комисия. Комисията иска още малко време с убеждението, което изрази тук господин Джеров, че утре ще имаме становище. Моля и господин Светослав Шиваров, който излиза в момента, да каже кога неговата комисия ще даде становище по този въпрос. Защото и неговата комисия не е дала становище по проекта. Утре това трябва да стане и затова отново този въпрос вие утре ще го видите в проекта за дневен ред.

Господин Жан Виденов предлага, аз споделям принципно неговите аргументи, програмата по законодателната дейност да бъде изнесена напред в дневния ред. Това налага да направя следното уточняване. Първо, редица парламентарни групи се отзоваха на призива на Бюрото и днес сутринта предста-

виха свои аргументирани предложения във връзка с проекта за законодателна програма. Такива предложения постъпиха от Българската социалистическа партия, от парламентарната група на Съюза на демократичните сили, Българският земеделски народен съюз също. Още една парламентарна група преди минути даде своите предложения.

Моля ви за следното. Тези предложения са дадени в екипа на правната служба на парламента. Ето още едно становище на една група. Нека в почивката, след една малка обработка да се опитаме да се съберем даже политическите сили, представени тук, за да можем да придадем един окончателен вид на тази програма. В този смисъл моля господин Виденов да почакаме това да стане, за да не откриваме едни съвършено излишни дебати. Ако това не стане, както скептично се съмнява господин Корнезов, най-късно до угре сутринта това трябва да приключи. Една такава законодателна програма, всички чувстваваме това, ще внесе реализъм в работата ни. И тук това изобилие на инцидентни предложения и много съмнително обосновани, надявам се, ще се прекрати.

Направено е предложение по Анкетната комисия, която сега фигурира като точка б на проекта за дневен ред, да се направят усилия тя да стане даже точка 1. Това е становище, изразено от господин Виденов, и аз го моля той да чуе това съобщение, което ще направя. Господин Виденов, получих писмена информация преди минути, че контактната група се събира вече четири пъти. Ако този шешот на господин Башикаров потвърждава това, добре би било. Данните са още, че те са насрочили едно заседание за 16.00 часа, така ли е? Аз ви моля, господин Башикаров, не правете от един елементарен въпрос криза, защото наистина, прав е господин Виденов, ние нямаме време за това. В днешния ден трябва да представите становището си - с хората, с предмета на работа на тази Анкетна комисия и срока за нейното завършване. Така както се изрази воля вчера от този парламент.

Така че нека сега в проекта да стои на мястото си и да почакаме... (*Жан Виденов протестира от място.*)

Какво значи този пръст, господин Виденов, заканвате ли ми се? Моля?

ЖАН ВИДЕНОВ: (*от място*): Предложението ми остава в сила, да се гласува това предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Няма да може да стане.

Третото предложение, което господин Виденов направи и мен наистина ме смущава в същата посока. В "Държавен вестник" днес са публикувани изборните книжа. Там няма изборни книжа във връзка с избор на кметове. Аз търсих господин Младен Данаилов, забелязах този пропуск още днес. В почивката това ще стане и нека заедно с Централната избирателна комисия ние да

можем да внесем нужното уточнение и да предложим едно съответно парламентарно действие тук. Съгласен съм с това, г-н Виденов, то трябва да стане.

Господин Калин Димитров повдигна въпроса за нуждата още днес да се гледа законът за народната просвета. Ние трябва да имаме непременно становището на Законодателната комисия, моля го той да има това предвид. И за всички предложения, които се направиха тук сега, аз напомним принципа на чл.49, ал.5 от правилника, който иска ден за ден да бъдат предлагани въпроси за дневния ред само ако предложението изхожда от парламентарна група като цяло и само ако този въпрос заедно с първото условие е оценен от тази парламентарна група като спешен. Вземаме акт от предложението на господин Димитров, това ще се предложи на Законодателната комисия, на другата комисия, която вече има становище. Аз също стоя на разбирането, че трябва този закон да се гледа без отлагане, но да го подредим на съответно място в законодателната програма.

Същите думи повтарям във връзка с предложението на господата Мирослав Дърмов и Димитър Йончев. Законопроектът за службите за сигурност, наричам го условно така, е един проект, подготвен от комисията. Трябва да се благодари за усилията, но този законопроект трябва да премине през съответните парламентарни комисии. Днес инцидентно, защото във вестниците нишело, защото било спешно, това не може да се разисква тук. Нека, господин Йончев, да го изнесем напред в законодателната програма. Благодаря ви за това разбиране. Нека да се погрижим затова.

И ето, че господин Крум Хорозов и той поиска тук да се чуе от тази трибуна това, че е внесъл едно предложение за корекция в Избирателния закон. То е получено. Той нямаше нужда да го говори тук. Това ние щяхме да го съобщим заедно с другото, че неговото предложение е представено също на съответната комисия, а това е Законодателната комисия, обърнали сме внимание на Централната избирателна комисия също, защото и други становища има. Не ставайте в момента. Не може по този въпрос да говорите сега, говори Бюрото, а има становище, въз основа на което са прекратени... *(Реплики от залата)*

Ще ви кажа. Моля ви. *(Звъни)*

Господин Кукуров, аз уважавам аргументите ви. Щях да продължа. Седнете си на мястото. Освен становището на господин Хорозов, чуите ме сега добре. Има получено и още едно предложение във връзка с цветовете на бюлетините. Има и сме го дали на съответната комисия. Напротив. Привлякъл съм вниманието на Централната избирателна комисия. Ние най-късно до утре този въпрос трябва да го разгледаме. Не стои само въпросът за комбинации между цветове. Този въпрос стои - уверявам ви много по-сериозно. До тази вечер

ЦИК трябва да има тук писмено становище и заедно с това нейно предложение ще разгледаме и другите предложения. В този смисъл даже не става дума за комбинация на цветовете. За всичко друго става дума, само да не се стигне до изборни комбинации. Това трябва да осигурим с вас по закон.

Сега моля господин Александър Йорданов във връзка с указа от 1976 г. да има предвид наистина нормата на новоприетия Избирателен закон. Отнася се до това, че той гарантира съхраняването на изборните книжа. Аз лично поемам ангажимент от името на Бюрото да направим това правно сравнение и ще ви съобща допълнително. Нека дотогава предложението ви да се смята за валидно. То няма да бъде свалено. И аз ви благодаря.

Господин Илич Цветков, подпомогнат от господин Пламен Симов, напомни писмото на една подкомисия към комисия на парламента, която поставя в писмен вид наистина въпроса за легитимността, както грубо се говори там, на определен народен представител, който впоследствие се изясни, че се казва Андрей Луканов. Всички материали по случая с господин Андрей Луканов по този повод заедно с писмото на господин Пламен Симов са предадени на Мандатната комисия с писмо - резолюция на господин Николай Тодоров.

Много време мина от тогава, аз съм напълно съгласен и ангажимента поемам, който се поема тук от името на Бюрото и той е - Мандатната комисия се задължава - да не чуят хората тук - до утрешното заседание да даде своето становище, своята гледна точка и като процедура, и по същество и утре този въпрос ще бъде сложен тук.

Една минута още. Господин Карафеизов и той постави приоритета на закона, според негово наречен - изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси. Аз наистина знам, че това е един спешен законопроект. Той беше разгледан донякъде. Това е неговото предложение, но към неговия патос трябва да прибавим главния аргумент - сега в законодателната програма на първо място или съвсем в началото да стои този въпрос.

И накрая, господин Драгомир Драганов, който чу себе си и си отиде, изглежда, аз искам да го помоля да се върне, питаше дали в парламента има една умна глава, която да му изясни във връзка с предложението в точка 4 за забрана на дейността на Българската комунистическа партия как трябва да се мисли. Аз не знам дали съм тази умна глава, която той издирва, но ще ви кажа едно становище от името на Бюрото. Чуйте го и вие.

Първо, прекратяването на дейността на политическите партии се извършва по действащото право по реда на чл.22 до 24 на Закона за политическите партии и Гражданско-процесуалния кодекс. Това е в съответствие с материално-правните норми на членове 44, ал.2 на Конституцията и чл.3, струва ми се

ал.2 на самия Закон за политическите партии. Съгласно чл.22, ал.1, точка 4 на Закона за политическите партии, разпускането на една политическа партия става от Върховния съд по предложение на главния прокурор, а колкото се отнася до спирането на печатното издание - в случая "Мисъл", а утре може да е друго - това по силата на чл.40, втората алинея от Конституцията става въз основа на съдебен акт, на акт на съдебната власт.

Заклучението - от мое име. Първо, с други думи, това е процедура, която лежи въвн от парламента, но парламентът може да включи такава точка от дневния ред. Може да направи дебати и със своите аргументи да направи предложение, препоръка на компетентните органи. Междувременно и направеното предложение ние сме представили на съответните компетентни органи така, както ги прочетох тук. И това е направено. За това искам да помоля вносителите на това предложение да почакаме до утре да видим становището, което ще ни се изрази там от Върховния съд и предложението, което чакаме от Главната прокуратура. Тогава няма никаква пречка ние утре да включим в дневния ред и този въпрос, да направим съответните дебати със съответните становища на компетентния орган. Дали сте съгласен, господин Савов? Това е коректно.

Имате думата, моля ви.

СТЕФАН САВОВ: Като вносител на това проекторешение аз предпочитам вместо коментара на Бюрото, да чуя коментара на Законодателната комисия, защото това решение трябваше да бъде предоставено на Законодателната комисия. Мисля, че така е по-правилно и Законодателната комисия трябва да се произнесе по този въпрос. Може би вашите аргументи са правилни, но още по-правилни ще бъдат аргументите на Законодателната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. И не само, че моите аргументи не са достатъчни. Вие сте прав. Ние чакаме становище на Законодателната комисия. Господин Джеров каза, че те не са готови до днес за това аз с предложението това да стане в утрешния ден, нека да имаме предвид всичкото това и лично аз смятам, че ако народното представителство се произнесе едни дебати са възможни тук.

И така: точка първа - местното самоуправление.

Точка втора - изменение на член 154 от кодекса на труда. *(Оживление в залата, реплики)*

Не казвайте: "Не", гласувайте както намерите за добре!

Чухте становищата. Поотделно ще гласуваме. Не бързайте!

Чухте становище на Законодателната комисия, че е готова...

ЖАН ВИДЕНОВ *(от място)*: Аз искам да стана да си обясня мнението.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Виденов, не спорете с мен, а с този, който ви представя това становище. Предложението е точка първа: "Второ четене на законопроекта за местно самоуправление". Гласувайте това предложение за точка първа за дневния ред днес. Гласувайте.

ЖАН ВИДЕНОВ (от място): Аз имах и друго предложение! Настоявам и то да се гласува!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Вие продължавате ли да настоявате за това? Господин Башикаров, дали е тук господин Башикаров? За един момент.

Вие не се ли вслушахте в това становище, че те сега заседават? Господин Виденов!

Тогава първото предложение. Моля за тишина! Отменете, анулирайте гласуването. Ще ви кажа: точка първа нека да бъде второто четене на законопроекта за местното самоуправление и алтернативно предложение на господин Жан Виденов като точка първа да се включи създаването на анкетна комисия. Това предлага той. Най-напред първото предложение, който има становище като точка първа от днешния дневен ред да бъде второто четене на законопроекта за местното самоуправление гласува за, който е против - обратно. Ако тук нямаме мнозинство, ще преминем към второто предложение. Гласувайте, моля ви!

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ (от място): Кажете какво гласуваме? В зала не се разбра какво се гласува!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз мисля, че ако има тишина, ще се разбираме по-лесно. Гласувайте още!

Гласуваме предложението точка първа от днешния дневен ред да бъде второто четене на законопроекта за местното самоуправление, както е предложено в писмен вид.

Резултатът от гласуването: това предложение се приема със 165 гласа за, 37 - против, 11 въздържали се.

Предлага се като точка втора законопроект за изменение на чл.154 от Кодекса на труда във връзка с отмяната на 9 септември като официален празник в страната. Имате процедурно предложение? Имате думата. Има възражения по процедурата на гласуване. Един момент.

Тишина, ви моля!

НОРА АНАНИЕВА: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги, тъй като точка първа беше предложена с алтернативен вариант и се прие първата алтернатива, аз моля и настоявам от името на нашата група да се гласува като точка втора създаването на анкетната комисия, тъй като в диалозите,

които стават между ръководството и депутатите, които стоят в залата, понякога не се чува другата страна - създаде се може би у слушателите впечатлението, че има някаква неготовност от страна на господин Башикаров, който води нашите в контактната група. Аз съм в течение на въпроса на работата на контактната група. Единствената пречка се създаде по линия на колебанията на господин Стефан Савов за своето лично участие в тази анкетна комисия, което ние предлагаме и за което настояваме, тъй като той повдига много настоячиво този въпрос. Съмненията са именно от тази страна. Ние сме готови изцяло с нашите предложения, с нашите кандидатури и настояваме за едно разследване час по-скоро, час по-бързо с оглед да се приключи тази политически провокационна кампания.

Позицията ни по московския преврат беше изразена - говоря на нашата парламентарна група - в 9,30 часа сутринта по Радио "София", който е слушал, е чул. В 11 часа на среща с американските конгресмени, който е разговарял с американските конгресмени, има тази информация. (*Неодобрителен шум от страна на опозицията*) Така че ние държим истината час по-скоро да се установи, готови сме изцяло. Молим колегите за половин час да определят своите представители. Става дума за представителите на парламентарната група на Съюза на демократичните сили. Само те не са готови. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Сега предложението е това да бъде точка втора, така ли, госпожа Ананиева? Защото досега стоеше едно предложение - да бъде точка първа. Това е ново предложение.

Имате думата, господин Савов, по процедурата.

СТЕФАН САВОВ: Аз не мога да разбера защо госпожа Ананиева по този начин интерпретира въпроса, като говори за някакви мои колебания. Въобще не е имало колебания. Аз съм бил предложен от някого, не съм давал съгласието. Това, че съм аз вносител нищо не значи, недейте, моля ви се, така свободно да интерпретирате. Но ние искаме поради това, че имаме едно ново писмо, което е разпространено тук, мисля, че поне десетина народни представители са го получили, мисля, че би трябвало да бъде така: проект за решение за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всички партийни, парламентарни и държавни контакти с централните съветски власти в периода юни-август 1991 г.

Представям ви писмото за дейността на полк. Аркадий Николов, което е раздадено, да го предадете на комисията. Защото един преврат, както знаят повечето тук, чели са всичките История на КПСС, не се подготвя за три дни. Нали така?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Направено е процедурно предложение вместо точка втора, която гласеше досега законопроект за изменение на чл.154 от Кодекса на труда, да бъде точка втора в сегашния проект на точка шеста.

ПЕТЪР КОРНАЖЕВ (*приблизжавайки се към микрофоните*): Може ли едно процедурно предложение?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Процедурно нека да бъде наистина, моля ви, защото ние вече преминаваме към гласуване.

ПЕТЪР КОРНАЖЕВ: Вижте, госпожи и господа! От това, което чухме, поне аз разбрах, че групата на БСП си има свои представители. Това съвсем не означава състав на анкетна комисия и още по-малко може да се предлага като точка втора, преди да бъде формирана комисията. И още по-малко може в предизборния период да се ползува трибуната за предизборна агитация. (*Шум в залата, неодобрителни възглasi от блока на БСП.*) Виковете са също част от предизборната агитация.

Когато бъде готов съставът, одобрен от всички групи в парламента от контактната група, тогава ще се постави като точка от дневния ред. Аз моля да преминем по-нататък.

ЖАН ВИДЕНОВ (*от място*): Няма такава процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Предложението е направено. Вие не го оттегляте? Нали, господин Виденов, не го оттегляте?

Аз искам да кажа и на господин Корнажев, че предложението е решение за създаване на комисия, а не за работата ѝ.

Първото предложение: точка втора да бъде законопроект за изменение на чл.154 от Кодекса на труда и алтернативно точка втора да бъде проект за решение за създаване на временна анкетна комисия.

Гласуваме първоначалното предложение за изменение на чл.154 от Кодекса на труда и след това другото предложение.

Моля ви, гласувайте, предложение точка втора най-напред да бъде законопроектът за изменение на чл.154 от Кодекса на труда.

Който подкрепя като точка втора това предложение, гласува за, който не - обратно.

Резултатът: това предложение се отклонява като точка втора със 103 народни представители гласували за, 130 - против, и 15 въздържали се.

И така, който е съгласен в първоначалния писмен проект точка шеста, а именно: "Проект за решение за създаване на анкетна комисия" да бъде точка втора, моля да гласува това процедурно предложение!

74 VII Велико Народно събрание

Резултатът: това предложение се приема със 155 народни представители гласували за, 73 - против, и 11 въздържали се.

Точка втора на днешния дневен ред е проект за решение за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всички партийни и държавни контакти с централните съветски власти в периода 19 - 21 август 1991 г.

И тогава като точка трета се предлага законопроект за изменение на чл. 154 от Кодекса на труда.

Моля, гласувайте това предложение! (*Шум в залата*) Аз не мога да разбера възражението. То е толкова ясно!

(Един гост от балкона контактува с жестове с представители на парламентарната група на СДС. Членове на парламентарната група на БСП протестират срещу това поведение на гостите от балкона.)

Моля ви, балконът! (*Звъни*) Чуйте, председателя на Бюрото! Обръщам се към вас (*Звъни*). Квесторите, квесторите, идете на балкона и напомнете на господата, които са там, че нямат право нито да ръкомахат, нито да ръкопляскат, нито да се усмихват. Тишина! Бюрото досега имаше ясно разбиране, че тези, които са поканени да бъдат на балкона на един парламент, знаят, че под никаква форма не правят внушения и не участвуват в неговата работа.

Прекратете гласуването и обявете резултата: 91 народни представители са гласували за, 123 - против, и 19 се въздържат. Отклонява се тази точка от днешния дневен ред.

По досегашната точка четвърта има становище на Законодателната комисия с предложение то да бъде разгледано утре. И аз искам ние да се съгласим, нека това да бъде така. В утрешния дневен ред заедно със становището на парламентарната комисия.

По досегашното предложение за точка пет за законопроект за изменение и допълнение на Закона за избиране на народните представители, общински съветници и кметове. Не би трябвало това да се включва днес. Предложенията са направени, дадени са на комисията, представени са на Централната избирателна комисия, без това да е задължително. Да чуем и тяхното становище и очевидно в утрешния ден то трябва да се разгледа.

Нека като следваща точка да бъде програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание с това уточняване, което направих сега в почивката да се работи по нея. Припомням парламентарните групи да дадат своите предложения.

И така гласуваме като следваща точка от дневния ред програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание.

Гласувайте!

Резултатът: приема се тази точка от дневния ред със 193 народни представители гласували за, 14 - против, и 8 въздържали се.

И така, за днес

ДНЕВЕН РЕД:

1. Второ четене на законопроекта за местното самоуправление и местната администрация.

2. Проект за решение за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всички партийни и държавни контакти с централните съветски власти в периода 19 - 21 август 1991 г.

3. Програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание. Преминаваме към разглеждането по същество на точка първа:

Второ четене на законопроекта за местното самоуправление и местната администрация

Има думата господин Кръстю Трендафилов.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Вчера беше оспорена точка в чл.17, ал.2. Предлагаме тя да отпадне и съдържанието на алинеята - за нея ще стане по-късно реч в следващите членове. Тя е, както каза господин Ганев, инокорпорирана.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, вие предлагате чл.17, ал.2 да отпадне. Но тази алинея ще се прехвърли към друг член. Така че член 17 остава с гласуваната алинея първа.

Продължаваме с чл.20.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Чл.20. Ал.1. Общинският съвет определя политиката на общината за изграждането и развитието ѝ, решава местните проблеми, свързани с икономиката, опазването на околната среда, здравната, социалната, образователната, културната и комунално-битова дейност, териториално-селищното устройство, общинската собственост, безопасността на движението и обществения ред. Той решава и проблеми от местно значение, които не са от изключителна компетентност на други органи. В случаите, определени със закон, изпълнява и функции, възложени му от централните държавни органи."

Алинея 2 - предлага се да отпадне.

Алинея 3 става ал.2 със следното съдържание:

"2 Районните съвети решават въпросите, свързани с ежедневните потребности на населението по местоживеене, административното обслужване на гражданите, благоустрояването и хигиенизирането на територията."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Това е чл.20 в неговата нова редакция. Има ли някакви предложения, някакви допълнения? Заповядайте, господин Божков.

ИВАН БОЖКОВ: Уважаеми господин председателю, колеги! Вчера аз предложих и писмено дадох бележка да се добави в чл.20, ал.1 след "... социално-здравна" и "ветеринарно-санитарните проблеми". И мотивирах това искане.

Ако трябва, още веднъж ще го повтора. На територията на страната органите на народното здраве съвместно работят с ветеринарните органи за опазване здравето на хората от зоолози, които са 156, и това е изключително важно за борбата със заразните заболявания. Така че не може да игнорираме тази дейност, която е в обсега на дейността на общинските народни съвети. Настоявам да се запишат тези думи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има ли други предложения? Госпожа Илчева, заповядайте.

НАДЕЖДА ИЛЧЕВА: Уважаеми дами и господа народни представители! Тъй като чл.17 разглежда в първата си алинея въпросите за участието на гражданите в местното самоуправление, аз предлагам все пак да остане като втора алинея алинея със следния текст: "За разкриване на дейности с вредно влияние върху околната среда решения трябва да се вземат само след като общинските съвети са направили допитване до населението."

Моля да имаме предвид, че единствената полза от допуснатите грешки е тази, че те ни дават възможност да не ги повтаряме. Знаете, че в това отношение допуснахме твърде много грешки. Нека сега с този закон да не създаваме предпоставки за тяхното повторение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата господин Виденов.

ЖАН ВИДЕНОВ: Аз, уважаеми колеги, няма да правя предложение. Искам да заостря вашето внимание върху един термин и да помоля господин Трендафилов в окончателния си доклад преди гласуването да го изясни.

Става дума за понятието "районни съвети", което е използвано за разлика от предлаганото досега понятие "районни органи". Това, че използваме новото понятие "съвети" означава, че би трябвало да имаме някаква степен на яснота - какви органи ще действуват на територията на районите в големите градове. "Съвети" е термин, който предполага органи на самоуправление, избираеми пряко от населението и т.н. Може би, използвайки този термин, прекалено много стесняваме нещо, което по-късно не изясняваме в същия закон.

Ако сме се подвели по някаква процедура, която вече е уточнена за Столичния народен съвет, където в районите може би ще се избират органи на самоуправление, аз искам да напомня, че в Конституцията и в закона досега сме предвидили, че много големи градове ще имат райониране и този принцип, ако го запишем тук терминологично, ще се отнася и за тях. Дали това не е някаква прекалено решителна стъпка на този ранен етап?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩИ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата за реплика има господин Росен Илиев.

РОСЕН ИЛИЕВ: Уважаеми колеги, аз възразявам срещу това да се включи в чл.17, ал.2 такава постановка, че населението трябва с референдум да даде съгласие за екологични вредни производства на неговата територия. Аз не знам кое ще е това население, което ще даде такова съгласие. Ние ще приемем или следващото Народно събрание Закон за опазване на околната среда, в който тази практика се изключва. Ние смятаме, че в България повече няма да има такива производства. Затова възразявам и смятам, че е достатъчно, което е записано в ал.1, че "общинският съвет се занимава с екологията и опазването на природната среда на своята територия".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩИ ИВАН ГЛУШКОВ: Не виждам други. Господин Трендафилов има думата.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: По бележката на господин Виденов - в чл.2, ал.2 е записано: "В градовете с население над 300 000 души по решение на общинския съвет се създават административно-териториални райони, в които се избират районни съвети."

Предложението на госпожа Илчева беше обсъждано и в Законодателната комисия. Първо се прецени, че екологично вредни производства въобще не може да се допускат да се създават на територията на общините, а що се отнася до дейността на съветите, тук е записано в тяхното задължение - да се занимават с опазване на околната среда. И в този смисъл специално такъв текст да не се записва.

Това бяха предложенията. Остава предложението на господин Божков - да се добави "и ветеринарно-санитарните проблеми". Това е единственото, което не е включено. Аз лично не възразявам, въпреки че това изброяване вече е прекалено конкретно.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩИ ИВАН ГЛУШКОВ: Гласуваме чл.20 така, както е предложен от комисията с ал.1 и ал.2. Гласувайте, ако обичате!

150 души гласували за, 1 - против, 2 - въздържали се - член 20 се приема.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Към чл.21 (чл.21 е гласуван целият) към точка трета се предлага една добавка. Това е свързано с отпаднала-

та ал.2 към чл.17. Тя звучи така: "3. Приема решение по придобиването, стопанисването и разпореждането с общинско имущество и определя правомощията на кмета в тази област. Когато предвижда продажба на земя извън регулацията, то се подлага на референдум от населението."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Чухте тази поправка на точка трета към чл.21. Има ли нещо, което да смущава някой? Колега Димитров, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ: Колеги, имам едно предложение, което и днес разисквахме в комисията. Включихме го в чл.20, но в чл.21 във функциите на съвета - ал.14 да намери място: "организира и провежда мерки за подобряване безопасността на движението". Това е предложение на Комисията по безопасността и на Министерския съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата господин Трендафилов.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Сутринта беше обсъждано и както виждате, в чл.20 безопасността на движението е включено в задължението на общинския съвет. Законодателната комисия прие допълнително да бъде включена и тази точка, а ние не възразяваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате някакво възражение ли, господин Георгиев, или ще подкрепите предложението? Допълнение? Да, заповядайте! Ако е за подкрепа, можете да я изразите с гласуване.

ТРИФОН ГЕОРГИЕВ: Аз не зная за какви земи става дума извън регулацията за продажба, обаче в Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи Националната или общинската поземлена комисия е тази, която може да...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: На микрофоните, господин Георгиев.

ТРИФОН ГЕОРГИЕВ: Затова аз предлагам тук към тази точка да се пише, че тези въпроси се решават, които са извън регулацията, това са земеделските земи от общинската поземлена комисия.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Този въпрос беше дискутиран в комисията. Тук става дума не за пълномощия на общинската поземлена комисия да оземлява от общинските фондове земи, а става дума за продажба на земи, които са извън регулацията. И в този случай трябва да се вземе становището на населението, чиято собственост реално са тези земи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Да, други няма. Това е ясно, господин Георгиев.

Гласуваме чл.21, промените в точка трета и допълнителната точка 14 към чл.21. Гласувайте, господа!

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Какво влиза в точка 14?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, все пак да се прочете отново текста на точка 14, тъй като народните представители не са чули добре текста. Затова моля подобни предложения да се правят в писмен вид. Аз не зная за кой път вече говорим за тези неща.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Предложението на Министерския съвет закъсня и заради това не е включено от нас.

"Организира и провежда мерки за подобряване безопасността на движението."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Това е точка 14. Сега гласуваме промените по точка 3, които бяха докладвани от господин Трендафилов, новият текст на точка 3 и този допълнителен текст на точка 14. Гласувайте, господа!

143 гласа за, 3 - против, и 4 въздържали се. Приемат се и двете поправки.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Член 22 претърпя сериозна корекция и заради това ще го докладвам цялостно с промените, които настъпиха в Законодателната комисия.

"Чл.22. Ал.1. Общинският съвет приема наредби, решения и инструкции по въпроси от местно значение.

Ал.2. Общинският съвет приема наредби по въпроси от местно значение, отнасящи се до комунално-битовата дейност, опазването на обществения ред и ползуването на общинската собственост.

Ал.3. За нарушаване на наредбите могат да се предвидят наказания: глоба в размер до 5000 лв.; при повторно нарушение и временно лишаване от правото да се упражнява определена професия или дейност.

Ал.4. Наказателните постановления се издават от кмета на общината или негов заместник въз основа на акт, съставен от длъжностни лица, посочени в наредбата.

Ал.5. Административно-наказателното производство се осъществява по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

Това е.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Това е текстът на чл.22.

Господин Красен Станчев има думата.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Уважаеми господин председателствущ! Предлагам една съвсем малка добавка. Първо ще я кажа, а след това и мотивите.

Предлагам след думите "опазване на обществения ред, околната среда и ползуването на общинската собственост".

Работата е в това, че унифицирайки българското законодателство с това на Европейската общност, се предполагат и определени права на общините в опазването на околната среда, което вече е фиксирано в чл.20. А в законопроекта, който предстои да приемем на второ четене за опазване на околната среда, са описани конкретните функции на общините по опазване на околната среда. Част от изпълнението на тези функции е свързано с издаването на нормативни актове, регламентиращи включително участието на тези власти, местните власти, в процес, по който България ще стане страна. След 3 септември започва процедура по подписване на конвенция по оценка на въздействието на околната среда с определени права на общините.

Така че смятам за задължително тук в члена, който казва какви нормативни актове се издават, да се упомене изрично и околната среда.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Георгиев има думата.

ТРИФОН ГЕОРГИЕВ: Предлагам след това, което каза Красен Станчев, да се запише в този член и в тази точка като последни думи: "и опазването на обществената и частната собственост".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Някакви други предложения? - Няма. Господин Трендафилов.

КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Добавката на Красен Станчев приемам, че може да се запише, но последното? Тук става дума за опазване на собствеността. Общинският съвет безспорно се занимава с тази работа, но то е регламентирано с други закони. Той не може да издаде наредба, с която да опазва общинската собственост.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Да, господин Трендафилов, може би трябва да прочете алинея първа, където се направи тази промяна.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Не, в ал.2 се направи поправка и тя придобива следния вид:

"Ал.2. Общинският съвет приема наредби по въпроси от местно значение, отнасящи се до комунално-битовата дейност, опазване на обществения ред, ползуването на общинската собственост и опазване на околната среда."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Да, гласуваме чл.22 с тази поправка. Гласувайте, господа, петте алинеи на чл.22! И все пак аз смятам, че ние ще трябва да проведем една нова регистрация. Смятам, че при такъв кворум не би трябвало да се обсъжда и гласува такъв важен закон.

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Правилно.

ИВАН ГЛУШКОВ: Прекратете гласуването. Резултатът.

151 гласа за, 2 - против и 1 - въздържал се.

Преди да продължим, господин Трендафилов, ще помоля народните представители да се регистрират отново. Моля, системата за регистрация. Разбира се, три минути. Моля, всички народни представители да влязат в залата. Моля, да се регистрирате и след регистрацията да останете по местата си, а не отново да напускате залата.

Да, имаме кворум. Прекратете регистрацията. Можем да продължим, господин Трендафилов, с чл.23.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Член 23 има добавка една нова алинея.

"Чл.23. Ал.1. Общинският съвет се свиква на първо заседание на околнският управител в 14-дневен срок от избирането му.

Ал.2. Общинският съвет се свиква на заседание от неговия председател:

1. по негова инициатива;
2. по искане на 1/3 от общинските съветници;
3. по искане на 1/5 от избирателите на общината;
4. по искане на околнският управител;
5. по искане на областния управител."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Да, това е текстът на чл.23.

Нещо неясно да има? - Няма. Гласуваме чл.23. Моля, гласувайте, господа! 175 гласа за, нито един - против, 3 въздържали се.

Текстът се приема.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Чл.24. Ал.1. Общинският съвет избира от своя състав председател на съвета. Изборът се провежда с тайно гласуване. Избран е кандидатът, който е получил най-малко половината плюс един от гласовете на всички съветници.

Ал.2. Когато при първото гласуване не е избран никой от кандидатите, се произвежда второ гласуване с участието на първите двама класирали се. Избран е онзи кандидат, който е получил най-много гласове.

Ал.3. Правомощията на председателя на Общинския съвет се прекратяват с прекратяване на правомощията на съвета."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има ли някакви допълнения към чл.24? Няма. Гласуваме текста на чл.24. Моля, гласувайте.

Със 188 за, нито един против, 2 въздържали се чл.24 се приема.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Чл.25. Председателят на Общинския съвет:

1. свиква Общинския съвет на заседания;
2. ръководи подготовката на заседанията на съвета;
3. ръководи заседанията на съвета;
4. координира работата на постоянните комисии;
5. подпомага общинските съветници в тяхната дейност;
6. представлява общинския съвет пред външни лица и организации;
7. поддържа връзките на съвета с политическите партии, обществените организации и движения, както и с другите органи на местното самоуправление в страната и в чужбина.

Чл.26. Председателят на Общинския съвет в зависимост от големината на общината и обема на работата, която извършва, може да бъде изцяло или частично платен.

Чл.27. Ал.1. Заседанията на Общинския съвет са законни, ако присъствуват повече от половината от всички съветници.

Ал.2. Решенията се вземат с мнозинство с повече от половината от общия брой на съветниците с явно гласуване. Съветът може да реши гласуването да бъде и тайно.

Ал.3. Решенията на Общинския съвет се обявяват на населението.

Чл.28. Заседанията на Общинския съвет са публични. Съветът може да реши някои от заседанията да се проведат при закрити врати.

Чл.29. За всяко заседание на Общинския съвет се води протокол. Общинските съветници имат право в седемдневен срок от деня на заседанието да прегледат протокола и да поискат поправки в него. При спор въпросът се решава от съвета на следващото заседание."

По тези членове няма предложения и няма направени поправки.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Не виждам и желаещи да вземат думата. Гласуваме членове 25, 26, 27, 28 и 29. Гласувайте, господа!

Със 184 за, нито един против, 3 въздържали се членове от 25 до 29 включително се приемат.

Господин Трендафилов, понеже виждам, че кворумът отново е нарушен и очевидно колегите са изморени от бурните дебати по дневния ред може би трябва да дадем почивка. Или да продължим до 17,30 часа?

(Гласове от залата: "Да продължим!")

Тогава глава четвърта.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ:

"Глава четвърта.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК

Чл.30. Ал.1. Пълномоцията на общинския съветник възникват от деня на избирането му и се прекратяват с изтичането на срока на пълномоцията на общинския съвет.

Ал.2. Законността на избора на общинския съветник може да се оспорва пред Окръжния съд в 14-дневен срок от деня на изборите.

Ал.3. Пълномоцията на общинския съветник се прекратяват предсрочно:

1. при смърт;
2. при поставяне под запрещение;
3. когато съветникът е осъден с влязла в сила присъда "лишаване от свобода за умишлено престъпление";
4. при оставка на съветника;
5. (нова) при избирането му за кмет или заместник-кмет;
6. при трайна невъзможност или системно неизпълнение на задълженията си за повече от 6 месеца.

Ал.4. Решение за предсрочно прекратяване пълномоцията на общинския съветник се взимат от Общинския съвет. Решението по точка 6 може да се обжалва пред Окръжния съд."

Това е текстът на чл.30.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата. Заповядайте.

ЕМИЛ ФИЛИПОВ: Колеги, съвсем малка бележка имам. Във всички наши досегашни нормативни документи бяхме решили "смърт" да бъде последната точка. Струва ми се, че и в този наш закон тя трябва да бъде на последно място, а другите да си запазят реда. Така ще има съгласуваност между законите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Други предложения? Няма. Г-н Трендафилов, имате ли нещо против това предложение?

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Нямам нищо против. Това ще се направи при редактирането на ал.4.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Гласуваме чл.30 с предложение за тази малка редакция.

Със 172 за, 1 против и 4 въздържали се чл.30 се приема.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: В останалите членове има само една поправка, която аз ще ви съобщя. Предлагам да прочета главата до края.

"Чл.31. Общинският съветник не може да заема щатна длъжност в съответния Общински съвет.

Чл.32. Ал.1. На първото заседание общинският съветник полага следната клетва: "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от... (съответната община) и да работя за тяхното благоденствие.

Ал.2. Общинският съветник, който не положи клетвата, загубва правата си.

Чл.33. Общинският съветник може:

1. да бъде избран в състава на постоянни временни комисии на съвета;
2. да предлага включване в дневния ред на заседанията на Общинския съвет разглеждането на въпроси от компетентността на съвета и да внася проекти за решения;
3. да участва в обсъждането и решаването на всички въпроси от компетентността на съвета;
4. да отправя питания към кмета. На питанията се отговаря устно или писмено на същото заседание, освен ако съветът реши друго;
5. да получава от държавни органи, стопански и обществени организации сведения и документи, които са му необходими във връзка с дейността му на съветник, освен когато те съставляват тайна по закона.

Чл.34. Ал.1. Общинският съветник получава служебен отпуск за времето, през което е зает във връзка с дейността си на съветник по ред, определен с Правилника за работа на съвета. (Тук изменението е във втората част на изречението, тъй като предложението беше "за не повече от 20 дни". Смята се, че това е едно ограничение, което не би могло да се спази.)

Ал.2. Общинският съветник получава пълния размер на трудовото си възнаграждение за времето, когато е участвувал в заседанията на съвета или на постоянна комисия. Средствата на работодателя се възстановяват от общинския бюджет.

Ал.3. Пътните и други разноски, направени от общинския съветник във връзка с работата му в съвета, се поемат от общинския бюджет.

Чл.35. Общинският съветник не може да бъде освобождаван или уволняван от постоянната му работа за времето на неговия мандат освен в случаите, предвидени в чл.330, ал.1 и ал.2, т.2, 3, 4 или 6 от Кодекса на труда.

Чл.36. Общинският съветник е длъжен:

1. да присъства на заседанията на Общинския съвет и на постоянните комисии, в които е избран, и да участва в решаването на разглежданите въпроси;
2. да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решението на Общинския съвет.

Чл.37. Общинският съветник не може да участва при взимането на решения, когато се отнася до негови лични интереси или до интереси на съпруг и роднини по права и сребрена линия до четвърта степен включително."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Разглеждаме членовете от 31 до 37 включително. Имате думата. Заповядайте, господин Андреев.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: Благодаря, господин председателстващ.

Уважаеми колеги, аз не знам защо в чл.31 се предлага да отпаднат думите "с изключение на кмета и заместник-кмета", затова защото по-нататък в чл.39 се предвижда да бъдат избрани за местни кметове, в чл.41, че те могат да бъдат и несъветници, т.е. че могат да бъдат и съветници. В този случай, щом са шатни, би следвало по някакъв начин да се посочи, че също и председателят на общинския съвет, и заместник-кметовете, хайде да кажем - кметът, той няма да бъде съветник, защото се избира пряко, но смятам, че трябва да се спазва това.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Сутринта в заседанието си комисията...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Предложението е текстът да остане, господин Трендафилов.

"Общинският съветник не може да заема шатна длъжност за съответния общински съвет, с изключение на кмета и заместник-кмета." Именно.

(Велко Вълканов репликира Кръстю Трендафилов от място. Започва спор около този текст.)

Той трябва да се оттегли от длъжността съветник след това. Очевидно.
(Спорът по текста продължава)

Малко търпение, ако обичате, за да се направи консултацията.

Уважаеми колеги, предлагам да дадем почивка, за да има възможност комисията да се консултира по този въпрос и да излезе с предложение след почивката. *(Звъни)*

Почивка до 18 часа.

(След почивката)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имаме необходимия кворум. Можем да започнем работа.

Господин Трендафилов, заповядайте, по промяната на чл.31.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: По предложението на господин Андрей Андреев за чл.31: "Общинският съветник не може да заема шатна длъжност в съответния общински съвет."

Предложението е: "с изключение на председателя на общинския съвет". Тъй като по-напред гласувахме, че председателят може да бъде и платен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Всички останали текстове са четени. Гласуваме членове от 31 до 37, включително.

Моля, гласувайте, господа!

Със 178 народни представители гласували за, 1 против и 1 въздържал се членове от 31 до 37 включително се приемат.

Глава пета, господин Трендафилов!

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Глава пета. Изменението е в наименованието: "Кметове и общинска администрация".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Продължаваме.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Чл.38. Сутринта заедно със Законодателната комисия бяха направени поправки, които аз ще ви прочета.

"Чл.38. Ал.1. Орган на изпълнителната власт на общината е кметът. Кметът на общината и кметовете на населените места се избират пряко от населението по ред и условия, посочени в закона. Общинският съвет решава в кои населени места се избират кметове.

Ал.2. На първото заседание на новоизбрания общински съвет кметовете полагат клетва по чл.32, ал.1 от настоящия закон.

Чл.39. По предложение на кмета общинският съвет избира с тайно гласуване един или повече заместник-кметове. Избрани са кандидатите, за които са гласували най-малкото половината плюс един от общия брой на съветниците.

Чл.40. Кметовете на отделните селища в общината изпълняват функциите на пълномощници на общината. Функциите на кмет на населеното място, което е център на общината, се изпълняват от кмета на общината."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Нека да спрем дотук, господин Трендафилов! Виждам, че това са промени, които сте правили тази сутрин.

И така членове 38, 39 и 40. Има ли нещо неясно, някакви допълнения? Няма!

Гласуваме тези три члена от законопроекта.

Гласувайте, господа!

Със 185 народни представители гласували за, 2 против и 3 въздържали се членове 38, 39 и 40 се приемат.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ:

"Чл.41. Ал.1. За кмет и заместник-кмет на общината могат да бъдат избрани лица, които имат най-малкото средно образование. Те не могат да участву-

ват в ръководни органи на политически партии, както и в управителните съвети на търговски дружества за времето на мандата им.

Ал.2. За заместник-кметове могат да бъдат избирани и лица, които не са съветници. Кметът и заместник-кметовете участват в заседанията на съвета с право на съвещателен глас.

Чл.42. Ал.1. Пълномощията на кмета и заместник-кмета се прекратяват предсрочно:

1. при подаване на оставка пред общинския съвет;
2. при трайна невъзможност да изпълняват функциите си за повече от шест месеца;
3. при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание "лишаване от свобода" за умишлено престъпление;
4. при смърт.

Ал.2. Предсрочното прекратяване пълномощията на заместник-кмета на общината става с решение на общинския съвет, за което са гласували най-малко половината плюс един от общия брой на съветниците."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Дотук може би да спрем. Имате думата, колеги.

Господин Нешев има думата.

СТЕФАН НЕШЕВ: Уважаеми колеги, тук само едно ме смушава. Когато се прекратяват пълномощията на кмета, който се избира директно от населението, кой ще го замести? Не е посочено по какъв начин ще бъде: с второ избиране или чрез избор от общинските съветници ще бъде запълнено овакантеното място за кмет.

Мисля, че това е пропуск на закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Обретенов има думата.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Уважаеми колеги, дами и господа, уважаеми господин председателствуваш! Смушава ме чл.41, ал.1, предложение второ: "Кметът не може да участва в ръководни органи на политически партии". Този въпрос действително го дискутирахме, но смятам, че това е едно недоразумение. Включването на такова изискване или по-право ограничение. В никоя страна в света такива ограничения няма, освен там, където в англо-саксонските системи кметовете се назначават на съвсем друг принцип. Вярно е, че въпросът е политически, но отчасти е и юридически. Ако приемем, че кметът ще се избира пряко от населението, той несъмнено е политическа фигура и това ограничение е в противоречие, което ние сме зафиксирани в текста на закона.

Предлагам това ограничение да отпадне и ще моля да се прогласува.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата господин Велков.

КОСТАДИН ВЕЛКОВ: Аз предлагам да отпадне "за умишлено престъпление". Да остане само "лишаване от свобода", което наказание не е отложено. Защото иначе може и по непредпазливост, и на година, и на две може да бъде лишен от свобода. Тук пише "умишлено престъпление".

КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ (от място): То тогава влиза в категорията на трайна невъзможност.

КОСТАДИН ВЕЛКОВ: Да бъде както трябва да бъде, защото за лишаване от свобода, да отиде в затвора, а пък...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Да, има резон. Лишаване от свобода може и по неволно престъпление. Това не значи, че ще може да продължи да изпълнява функциите на кмет.

Заповядайте, господин Велев.

ДИМИТЪР ВЕЛЕВ: Искам да направя само една корекция в чл.41, ал.1, второто изречение. Ако се приеме, че те не могат да участвуват в ръководни органи на политически партии, както и в - не бива да казваме "управителни съвети на търговски дружества", тъй като не във всички търговски дружества има управителни съвети. А трябва да го кажем: "и в ръководните органи на търговски дружества". А в "ръководните органи" вече се разбира различните ръководни органи в различните търговски дружества.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата господин Христов.

ХРИСТО ХРИСТОВ (БЗНС): Аз излизам, уважаеми колеги, да се присъединя към тезата на колегата Обретенов. Политическият живот у нас се води между политическите партии и организации. Естествено е те да предлагат за кметове и за ръководители в общините хора, които са доказали своите възможности в редиците на тези организации, хора с обществен и граждански престиж.

Ние не можем да лишаваме дейците на тези партии от правото да запазят своя статут в организациите, в които са работили, в които са спечелили обществен престиж и доверие, след като станат кметове или заместник-кметове. Това е нелогична разпоредба и тя трябва да бъде коригирана.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Думата има господин Кукуров.

ЙОРДАН КУКУРОВ: Йордан Кукуров от БЗНС "Никола Петков", излязъл от СДС (*ръкопляскане от ляво и смях в залата*) поради различия по основните

политически въпроси. Не го казвам за смях, а е едно сериозно политическо отношение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Кукуров, моля ви по законопроекта.

ЙОРДАН КУКУРОВ: Аз имам разбирането, това е и на парламентарната група на Българския земеделски народен съюз "Н. Петков" при тези обстоятелства, при тази поляризация в нашия политически живот смятаме, че тези, които са избрани за кметове и за заместник-кметове, могат да останат в политическите си организации, но не на ръководна длъжност. Това е в интерес и спокойствие на целия народ и гаранция за обективност. Смятам, че в този момент трябва с оглед на нашите конкретни условия текстът да остане в този вид, така както е редактиран в проекта.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, имате думата.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Нашето разбиране е и след дискусиите, които имахме, че текстът трябва да остане така, както го предлагаме, тъй като тук става дума за ръководни органи на политическите партии. Не е разумно според нас кметът на общината да бъде ръководител на политическа партия в съответното селище. Това не значи, че той няма да участва в политическия живот на партията, която го е представила. В никакъв случай!

Заради това предлагаме текстът да остане така, както е.

Приемам предложението на господин Димитър Велев. Наистина е по-коректно, "както и в ръководни органи на търговски дружества".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: При това положение, господин Трендафилов, ще трябва да гласуваме двата варианта, тъй като имаше формално предложение да се гласува и вариантът, че те могат да участват в ръководни органи.

Гласуваме чл.41, ал.1 първоначално във варианта, предложен от комисията с поправката на колегата Велев. Ще прочета варианта: "За кмет и за заместник на кмета на общината могат да бъдат избрани лица, които имат най-малко средно образование. Те не могат да участват в ръководни органи на политически партии, както и в ръководни органи на търговски дружества за времето на мандата им."

След това ще гласуваме втория вариант, при който те могат да участват в ръководни органи на политически партии. А предложението е този текст изобщо да отпадне - за ръководните органи на политическите партии.

Гласуваме текста на чл.41, ал.1, така както го прочетох, и както е предложението на комисията.

Текстът на ал.1 на чл.41 се приема със 152 гласа за, 29 - против, 14 въздържали се.

Така че не е необходимо да гласуваме втория вариант.

Отгук-нататък мисля, че нямаше други никакви предложения.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Постъпи едно предложение от господин Праматарски - само допълнение на ал.2 на чл.42 "предсрочно прекратяване пълномощията по ал.1 на заместник-кмета..."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Гласуваме ал.2 на чл.41 и целия чл.42 така, както са предложени от комисията.

Господин Праматарски, обяснете вашето предложение, за да не стане грешка.

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ: Господин председателстващ, моето допълнение към ал.2 на чл.42 е направено с оглед на една прецизност и внасяне на една яснота. За да стане ясно, че предсрочното прекратяване по ал.1 - т.е. в ал.1 са визирани конкретните основания за прекратяване на пълномощията и затова е необходимо едно препращане в ал.2, че се касае именно за тези случаи, които са визирани в ал.1.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Как трябва да бъде според вас текстът?

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ: Редакцията е следната: "Предсрочното прекратяване на пълномощията по ал.1 на заместник-кмета на общината става с решение на общинския съвет..."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, имате ли някакви възражения?

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Приемам това предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Гласуваме ал.2 на чл.41 и чл.42 с тази поправка в ал.2. Моля, гласувайте, господа!

Със 178 гласували за, 1 - против, 6 въздържали се ал.2 на чл.41 и чл.42 се приемат.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Чл.43. Ал.1. Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината след съгласуване с околийския управител.

Ал.2. Секретарят трябва да бъде най-малко със средно образование. Той не може да бъде из средата на общинските съветници, както и не може да участва в ръководни органи на политически партии и в ръководни органи на търговски дружества.

Ал.3. (Има една поправка текста, който ви е раздаден) Секретарят на общината организира общинската администрация и нейната дейност.

Чл.44. Ал.1. Кметът на общината:

1. ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;
2. насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи;
3. назначава и освобождава от длъжност началниците и служителите в изпълнителния апарат на общинския съвет, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания."

Предложението на Законодателната комисия е второто изречение от тази точка да отпадне. Касае се до "началниците на управления и отдели се назначават и освобождават след одобрение от общинския съвет". Сметна се, че е достатъчно това, че общинският съвет ще избира заместниците на кмета, а що се отнася до администрацията - тук става дума за началник на управление, началник - служби и т.н., те наистина трябва да се назначават от кмета.

Точка 4. Тук обръщам внимание, че тази точка 4 влиза в противоречие с приетия Закон за устройство на Министерство на вътрешните работи. Заради това насочвам вашето внимание.

"4. отговаря за опазване на обществения ред, като за осигуряването му може да издава заповеди, задължителни за началниците на съответните районни полицейски управления, в София - за директора на Столичната дирекция на вътрешните работи;

5. организира изпълнението на общинския бюджет;
6. организира изпълнението на дългосрочните програми;
7. организира изпълнението на решенията на общинския съвет;
8. организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на Президента на Републиката и Министерския съвет;
9. координира и осъществява контрол за законност върху дейността на кметовете в отделните селища в общината;

10. поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения , както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина.

Ал.2. В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди и разпореждания.

Ал.3. Заповедите по ал.1, точка 4, могат да се обжалват (става дума за визираната вече точка) от началниците на районните полицейски управления пред областния управител, съответно от директора на Столичната дирекция на МВР пред министъра на вътрешните работи в тридневен срок. Решенията на областния управител, съответно на министъра на вътрешните работи е окончателно.

Чл.45. Ал.1. Общинският съвет може да отмени актове на кмета, извършени в нарушение на негови решения по чл.21.

Ал.2. Кметът на общината може да оспори решение на общинския съвет, когато смята, че то противоречи на интересите на общината или нарушава законите. Оспорването трябва да се представи писмено в срок от 7 дни и има отсрочващо действие. Ако общинският съвет при повторно разглеждане потвърди решението си, кметът е длъжен да го изпълни или при противоречие със закона да сезира съда.

Чл.46. Кметовете на отделните селища в общината изпълняват функции, които се определят с правилника за работа на общинския съвет и зависят от конкретните особености на структурата на органите на общинския съвет и други характеристики на общината и съответните селища.

Чл.46а. (нов) Служителите в общинската администрация имат статут на държавни служители."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата, заповядайте.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Аз исках преди това, извинявайте, господин Нешев, не отговорих на вашия въпрос. Трябва да се формулира наистина нов член. Утре в Законодателната комисия в 10,00 часа ще го направим.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата господин Андреев.

КОСТА АНДРЕЕВ: В т.4 на чл.44 за обществения ред мисля, че ще бъде по-точно, ако кажем "отговаря за опазване на обществения ред, като за осигуряването му може в рамките на своите компетенции да издава заповеди...". Защото той не може да издава всякакви заповеди.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Николов имате думата.

ГЕОРГИ НИКОЛОВ (Свищов): За да има известна еднаквост с функциите на председателя на Общинския народен съвет и на кмета предлагам към функциите на кмета да се включи "представява общината пред външни лица и организации". Тъй като при председателя на Общинския народен съвет е казано - представлява общинския народен съвет. Мисля, че това би могло да се включи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Къде предлагате да се включи този текст?

ГЕОРГИ НИКОЛОВ (Свищов): Малко по-напред или последната 11-а.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: А като отделна точка.

ГЕОРГИ НИКОЛОВ: Едното е общинския съвет, а другото е общината.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Представителният орган е председателят на общинския съвет, а кметът е изпълнителен орган.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Чунчев искаше думата.

АТАНАС ЧУНЧЕВ: Аз предлагам към чл.43, ал.1 изречението да спре: "Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината." Без "съгласуване с околийския управител". Просто не е нужно едно такова съгласуване. Защо е нужно съгласуване, след като той е представител на държавата, а тук са самоуправлението. Става някакво смесване. Аз моля председателят на комисията да помисли по този въпрос.

Днес на заседание на комисията си казах становището и продължавам да държа - изречението на т.3 на чл.44 "началниците на управления, отдели се назначават и освобождават от кмета след одобрение от Общинския съвет" да се запази. Имам предвид, че, знам опонентите ще ми кажат, че ако в съвета преобладават примерно съветници от една партия, те ще изберат началници на управления от тяхната си партия или ще я подкрепят. Но по същата логика кметът, който му се осигурява много по-голяма власт и е едноличен тук, в случая може пък спокойно да освободи и да назначи началници на отдели и управления, без да съгласува. Тук също има алтернатива да се създадат такива противоречия.

И аз моля колегите да разберат. При тази поляризация сега не е ли по-разумно съветът с цялото си мнозинство, там, където са 35 или 101 човека да вземат решение, отколкото еднолично да се взема това решение. Просто настоявам това изречение, както ни беше дадено във варианта, да се запази.

И последно, мен все пак ме смущава тук, разбирам, че с това ще се даде път на териториалната реформа, но кметовете на отделните селища в общината изпълняват функции, които се определят от Правилника за работата на общинския съвет. В същото време обаче питам цялото население го избира този кмет и можем ли ние да го вържем с един Правилник на общинския народен съвет? Цялото население на даденото място. Тук също ми се струва, че този член трябва просто да се преценира и да се прегледа още малко.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Праматарски има думата.

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ: Господин председателствуваш, уважаеми колеги, аз по-скоро вземам думата, за да направя една реплика, а не изказване към господин Чунчев, който предлага в чл.44, ал.1, т.3 изречение второ да отпадне.

Съображенията ми против това са следните. Духът, който е проведен цялостно в законопроекта, е да се получи едно разделение, каквото е необходимо да има между общинския съвет, като, бих го нарекъл, местен парламент, от една страна, и кмета като орган на изпълнителна власт. Тоест, ако редуцираме нещата на ниво община, това ще бъде парламентът, а кметът, така да се каже, ще бъде човекът, който ще изпълнява решенията. И този дух в закона е проведен цялостно.

Получава се на практика следното. Кметът, който ще бъде изпълнител и който трябва да ръководи администрацията в една община, чрез която той ще изпълнява решенията оперативно, няма да има възможност, ако това изречение остане, да решава с какъв екип ще изпълнява тези решения. Това практически може да доведе до изключително големи затруднения при реализирането на задачите, които са поставяни на кмета като представител на изпълнителната власт, и аз бих си позволил да ви посоча само една такава хипотеза.

Примерно кметът е представител на една политическа сила, а в общинския съвет мнозинството от общинските съветници са представители на точно противоположната политическа сила. Това означава едно взаимно блокиране на работата на кмета от общинските съветници. Възможни са най-различни хипотези в този случай.

Затова, след като на кмета се възлагат тези задачи, след като той носи изцяло отговорността за това, как ще бъдат решавани проблемите в конкретното населено място, не е допустимо той да бъде лишен от възможността да прави екипа, с който ще решава именно тези задачи.

Затова аз моля, за да бъде спазен духът на закона и за да може наистина кметовете да бъдат силни фигури, които оперативно да решават проблемите в отделните населени места, изречение второ от чл.44, ал.1, т.3 така, както е и предложението на Законодателната комисия съвместно с Комисията по административно-териториално устройство да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Госпожица Русева има думата.

ЗЛАТКА РУСЕВА: Уважаеми колеги! Аз вземам думата, за да дам, така да се каже, отговор на това предложение, което се направи да се впише там, където са посочени функциите на кмета, че издава заповеди във връзка с осигуряването на обществения ред в рамките на своите компетенции.

Аз мисля, че ще се получи едно повторение в закона, защото погледнете втората алинея на чл.44. Там са упоменати актовете, които издава кметът в рамките на своите правомощия, именно заповеди и разпореждания. Така че

тези заповеди и разпореждания се отнасят, актовете му, за всички функции, включително и тази, която му е поверена във връзка с обществения ред.

Така че смятам, че е излишно да се допълва там и да се акцентува.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Стайнов има думата.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Аз моля колегите народни представители да подкрепят текста така, както беше предложен от двете комисии - Законодателната комисия и Комисията по административно-териториалното устройство с още два аргумента в допълнение на онова, което каза докладчикът и току-що колегата Праматарски.

Първото е, че възприемането на това изречение би означавало по същество в скрита форма ние да възпроизведем принципа на сегашните изпълнителни комитети.

И второ, даването на статута на държавен служител, т.е. създаване на администрация независима от политическата воля на променящия се състав на съветите, е необходимо условие, за да се установи най-после в тяхната работна ниво на висок професионализъм.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Кукуров има думата.

ЙОРДАН КУКУРОВ: Аз смятам, твърдя го и съм убеден, че когато тези, които четат текстовете, излизат от университетите, не са минали по пътищата и страданията на живота, не могат да кажат и да налучкат най-правата истина. Живял съм по време, когато кметовете се избираха от общинските съвети; живял съм по време след 19 май, когато ги назначаваха отгоре; живял съм в различни епохи, виждал съм пристрастията на хората, слабостите на хората, увлеченията на хората, манияшините на хората. Затова смятам, че когато има повече контрол, особено при сегашното положение, най-хубаво би било, даже аз поддържах по-преди кметът да се избира от съвета, но надделяха други, формални становища коя власт до къде достига. Няма по-разумно решение от това при сегашната епоха и без това кметът има достатъчно власт, да бъде съгласувано становището на кмета по назначаването на известни началници, както е посочено тук, да бъде съгласувано с общинския народен съвет. Ще спечели само българският народ при тази поляризация, която по мое разбиране е започнала да се уталожва отдолу много по-бързо, отколкото по върховете.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата вие, господин Николов.

ВАСИЛ НИКОЛОВ: Уважаемо председателство, колеги! Искам да подкрепя господин Чунчев по отношение на чл.46 и да предложи чл.46 да го пооб-

мислим, да гласуваме всичко, без него. Знам всичко, което се говори за четиризвенна система и т.н., за и против кметствата, но виждате, че и вчера бяхме убедени, че тази глава е добре написана и заглавието ѝ сменихме и видяхме, че има смесени неща.

Още веднъж да обмислим този чл.46 и положенията в глава "Кметството" в закона, който е приет на първо четене. В тази глава има много хубави неща. На първо четене никой не се изказа против кметството, изказаха се за околията, но не против кметството. Нищо няма да попречи и без това другите текстове не сме ги гледали, отгук ще започнем сигурно утре в Законодателната и в другата комисия. Предложението ми е да гласуваме текстовете без чл.46.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има думата господин Трендафилов.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: От предложенията, които се направиха, смятам, че има основание господин Чунчев в чл.43. "Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината." Дотук да свърши, без да се съгласува с околийския управител, тъй като всъщност това е ръководителят на неговата администрация.

Смятам, че в т.4 предложението, което се направи от господин Коста Андреев, обяснението на госпожица Русева беше достатъчно. Наистина е казано, че в изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди и разпореждания. Следователно той не може да издава заповеди и разпореждания, които са извън неговите компетенции и правомощия.

По т.3 на чл.44. Аз го защитавам и от името на двете комисии предлагам така, както е докладвана тази точка. Не би могла да се получи работа на кмет, който е избран пряко от населението, и казваме, че има власт, на този кмет друг му определя екипа, с който ще работи. Това е недопустимо, това би блокирало предимствата. Дори ако вземем от чисто партийна позиция, предимствата на партийната позиция на този кмет, който е избран от съответния електорат, от съответните гласоподаватели в този район и те разчитат на него, той няма да ги има.

Предлагам този текст да се гласува така, както е предложен.

Що се отнася до чл.46, тук отново се повдига въпросът за кметството. Досега кметството беше с кметски съветници и пр. Ние такива съветници не избираме. Кметът, заместниците му в населеното място, секретарят на населеното място са част от администрацията на общината.

Така че аз предлагам да се гласува така, както е, включително с чл.46.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Колеги, ще гласуваме поотделно членовете, тъй като имаше различни варианти.

Чл.43 не буди никакви възражения, има само една редакционна поправка - вместо "фирми" става "търговски дружества".

В ал.3 също има лека редакция - "Секретарят на общината организира общинската администрация и нейната дейност."

Гласуваме чл.43. Гласувайте, господа!

Със 182 за, 2 против и 1 въздържал се чл.43 се приема.

По чл.44 имаше две алтернативи. Гласуваме чл.44, като в т.3 има два варианта. Първият вариант е така, както е текстът, предложен от комисията, без изречението "Началниците на управления и отдели се назначават и освобождават след одобрение от общинския съвет". Без това изречение. Това е предложението на комисията. В т.4 има една съвсем малка редакция.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Предлагам да не се приеме тази редакция.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Не е необходимо да се приема. Значи гласуваме чл.44 в първия вариант на т.3 така, както е предложена от комисията. Гласувайте, господа!

Със 156 за, 5 против, 10 въздържали се чл.44 се приема в този вариант.

Преминваме към гласуване на чл.45, където нямаше никакви промени.

Гласуваме чл.45 така, както беше предложен от комисията. Моля, гласувайте!

Със 165 за, 1 против, 2 въздържали се чл.45 се приема.

Преминваме към гласуване на чл.46.

Господин Жан Виденов за процедурно предложение.

ЖАН ВИДЕНОВ: Господа, като че ли нито едно от алтернативните предложения не е най-доброто и може би след гласуването у много народни представители ще остане впечатлението, че остане ли чл.46 в редакцията, предложена от комисията или пък отхвърлили го напълно, не сме сторили най-доброто, за да бъде качествен този законопроект. Аз съвсем искрено и от гледна точка на качеството на нашата работа призовавам господин Трендафилов и евентуално Законодателната комисия да прескочим засега този текст и да преминем нататък. Ако те много държат на този вариант, аз внасям процедурно предложение Народното събрание със своя вот да отложи гласуването на този член. Внасям това предложение за чл.46.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Господин Трендафилов, имате ли нещо против това предложение? Ако вие сте съгласен, не е необходимо да го гласуваме.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Аз не съм съгласен с предложението, които се правят, за да не се гласува този текст, още повече, че ние в

чл.40 вече сме приели, че кметовете на отделните селища в общината изпълняват функциите на пълномощници на общината.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: При това положение ще гласуваме процедурното предложение на господин Виденов чл.46 да остане и да бъде разгледан допълнително от Законодателната комисия и Комисията по административно-териториалното устройство и местните държавни органи.

Господин Праматарски, имате думата.

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ: Господин председателстващ, искам да доведе до знанието на колегите народни представители, че днес Законодателната комисия съвместно с Комисията по административно-териториално устройство и местните държавни органи разгледа всички текстове, включително и новопредложения чл.46а. Ако господин Виденов, който е член на Комисията по административно-териториалното устройство и местните органи на държавна власт не присъствуваше на заседанието и не е могъл да направи своите бележки, аз предлагам да не го прескачаме, както той предлага за този текст, още повече, че ние можем да го отложим, а не да го прескачаме. Аз предлагам нещо друго - нека тук бъдат изтъкнати съображения, да се развият дебати, но този текст така или иначе да се гласува, за да можем да приключим с глава пета, и утре сутринта Законодателната комисия да гледа текстовете, които следват от чл.47 нататък. Това ще даде възможност за едно по-оперативно и по-бързо приемане на закона, който на всички нас е необходим.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Виденов, вие чухте мнението на комисията. Ако имате някакво аргументирано становище за нов текст на този член?

ЖАН ВИДЕНОВ: Мотивите са съвсем кратки, уважаеми господа. Аз преди няколко дни говорих по тях. Може би не си струва да се повтаря, но все пак народните представители, предложили отпадането на чл.46, не че имат против наличието в закона на текст, който урежда правомощията на кметовете, а, напротив - предлагат този текст да отпадне, за да се въкара цяла нова глава, в която се уреждат правомощията на кметовете. Според мен фактът, че общинските съвети формулират техните компетенции, не означава, че те не могат да имат компетенции по закон. Едното не изключва другото. Член 40 не противоречи на един разширен чл.46 или на цяла нова глава. Аз не съм радетел на новата глава в закона, която да урежда понятията "кметство" и "кметове", но ми се струва, че чл.46 би могъл да се разшири, за да са наясно и по закон какви права имат нашите кметове, не само, че общината ще им формулира някакви си функции, защото това ще се отрази и на качеството на кандидататурите за кметове, и на начина на тяхната работа поне в първите няколко месеца, докато об-

щинските съвети формулират задачите им. Не е редно освен това кметовете да работят по различни режими в различните общини на страната, а такова различие при всички положения ще се получи, ако общинските съвети изцяло формулират техните компетенции. Така че може би си струва в закона чрез малко разширяване на чл.46 да се уредят тези две-три най-обща неща, които кметовете ще имат като компетенция по закон и върху които ще работят общините, за да им формулират останалите функции. Затова според мен най-добрият компромисен вариант е чл.46 засега да се отложи, да преминем по-нататък, него да разгледаме тогава, когато сме готови напълно. Остава моето процедурно предложение за отлагане гласуването на текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Росен Илиев има думата.

РОСЕН ИЛИЕВ: Смятам, че, уважаеми колеги, не бива да отлагаме този член. Ние много бавно работим по този закон, а той е жизненонеобходим за провеждане на изборите. В Конституцията е записано - "основно звено на самоуправление е общината". И аз не мога да разбера тези наши колеги, които упорито се опитват да ни пробутват кметството. Категорично съм за това да се възложи на общината да определя функциите на тези пълномощници в отделните населени места. Основна единица на самоуправление е общината. Това го пише в Конституцията. Затова предлагам да гласуваме чл.46!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата за процедурно предложение, господин Стайнов.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Благодаря, господин председател! Аз помолих за думата, за да ви помоля да се държи на принципите, по които се осъществява работата при второ четене. Ако някой наш колега смята, че определен текст е несъвършен или непълен, да бъде така добър писмено да внесе нова редакция или допълнение с нов член или нова алинея.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, имате думата. И нека да пристъпим към гласуване на текста.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Аз вече казах и ще повтора моето становище. Колегите, които претендират да се вкара цялата глава, ако я прочетат внимателно, а именно главата "Кметство", която беше в стария законопроект, всичките основни изисквания, които са вписани в тази глава тук в този законопроект са налице, така че няма основания според мен да не се гласува чл.46 и 46а.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Колеги, гласуваме чл.46 така, както е предложен от председателя на комисията. Моля, гласувайте!

(Жан Виденов репликира председателстващия от място)

Господин Виденов, вие знаете много добре, че предложения при второто четене се правят писмено със съответен текст. Гласуваме чл.46 така, както е предложен от комисията. Моля, гласувайте!

Вие може да искате на мястото на чл.46 един нов законопроект да предложите утре примерно?!

ЖАН ВИДЕНОВ (*от място*): Това си е моя работа какво искам! Аз ви предлагам процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Разбира се, но трябваше да го направите днес на заседанието на двете комисии, когато специално за това нещо се бяха събрали. Моля ви се!

(*Иван Кукуров иска думата*)

Господин Кукуров, гласуваме в момента!

ЙОРДАН КУКУРОВ (*от място*): Ние вършим една огромна грешка! По този начин ние ще лишим селата от самоуправление и ще ги прикрепяме...! Ние не можем да поддържаме такова нещо. Казвам го от името и на нашата парламентарна група, и от името на селяните. Съобщавам, че едно такова предложение е само формално!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Кукуров, вие имате възможност да се изкажете. Никой не ви е отнел думата. Защо не взехте думата, за да се изкажете?

Прекратете гласуването. Резултатът от него - 169 гласували за, 13 против, 21 въздържали се. Член 46 се приема.

Гласуваме чл.46а: "Служителите в общинската администрация имат статут на държавни служители."

Господин Обретенов, имате да се изкажете по този текст ли? Заповядайте.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Само един момент, колеги. Знам, че тези, които са го предложили, са имали своите основания. В момента аз имам известни съмнения относно целесъобразността този текст да бъде включен в закона. Защо? Защото е преждевременно според мен. Ние нямаме закон за държавните служители. Не знаем какъв ще бъде статутът за държавните служители, а приравняваме общинските служители към държавните служители. Това нещо според мен е юридически неиздържано и аз предлагам да отпадне. Когато се гласува законът за държавните служители, там ще се определи какъв ще бъде техният статут и кои ще се ползват от този статут.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря. Господин Стайнов поиска първо думата и след това господин Праматарски.

СТЕФАН СТАЙНОВ: Благодаря, господин председател. Аз съжалявам, че колегата Обретенев тази сутрин на заседанието на Законодателната комисия не изложи своите съображения, още повече, че правейки това предложение, аз изрично помолих колегите юристи да преценят дали е издържано да бъде формулиран по този начин текстът при отсъствието засега на приет закон за държавния служител. Ако това не е възможно, аз съм дълбоко убеден, че именно в този закон и в днешна дата трябва да стане ясно, че общинският служител или служителят на общинската администрация не може да бъде играчка в ръцете на каквато и да било политическа сила. Ако това не може да се формулира по начина, по който беше предложено, аз предлагам редакцията да бъде следната: "Общинският служител има статут на държавен служител, който се определя със закон." А дали това ще бъде закон за държавния служител или някакъв друг закон ще приеме следващото Народно събрание, въпросът е отделен. Самият факт, че ние тук спорим немалко, а спорихме и в комисията за възстановяване, аз бих казал - за реставриране на правомощието на съветите да съгласуват и да одобряват чиновници, макар и началници на управления в общинската администрация, сам по себе си този факт говори за необходимостта ясно и еднозначно законът да квалифицира служителите в общинската администрация като държавни служители.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Праматарски, имате думата.

АЛЕКСАНДЪР ПРАМАТАРСКИ: Бих се въздържал от изказване, господин председателстващ, защото по-голямата част от аргументите бяха изложени вече от господин Стайнов. Искам към тях да прибавя следното, тъй като абсолютно подкрепям въвеждането на новия член 46а. Опасенията, които бяха изтъкнати преди малко от господин Чунчев във връзка с отпадането на второто изречение на предходния текст на чл.44, че едва ли не ще може кметът да върши своеволия, като уволнява съобразно или по собствена воля и желание които и да са служители в съвета, които наистина са държавни служители и те трябва да имат самочувствието и авторитета, ако щете, на такива служители, именно това е един коректив, след като в закон се посочи какви и какъв ще бъде техният статут, да не се допускат такива своеволия евентуално. Затова подкрепям предложението чл.46а да бъде гласуван. Искам да обърна внимание на това, че според мен от юридическа гледна точка няма пречка да бъде приет този текст въпреки обстоятелството, че не съществува към настоящия момент закон за държавния служител. Такъв е абсолютно необходим и аз съм сигурен, че ще бъде приет. Затова предлагам чл.46а да бъде гласуван.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Трендафилов, нещо да кажете по въпроса?

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Поддържам да се приеме чл.46а така, както е предложен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Гласуваме чл.46а така, както е предложен от комисията. Моля, гласувайте!

Резултатът от гласуването - 174 за, 4 против, 11 въздържали се. Член 46а се приема.

Глава шеста.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Постоянни комисии на общинския съвет". По тази глава и на първо четене, и сега при обсъждането не са направени никакви бележки.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Прочетете трите члена.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: "Член 47. Общинският съвет избира из състава на своите съветници постоянни и временни комисии, в които могат да бъдат включени и други специалисти.

Чл.48. Ал.1. Постоянните комисии имат за задача:

а. да проучват потребностите на населението в съответната област и да правят предложение за решаване на проблемите;

б. да подпомагат общинския съвет при подготовката на решения по въпроси, внесени за обсъждане и решаване;

в. да осъществяват контрол за изпълнение на решенията на общинския съвет.

Ал.2. В работата си постоянните комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти.

Чл.49. По разглежданите въпроси постоянните комисии приемат предложения и препоръки, които се предават в общинския съвет и на съответните заинтересовани лица."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Има ли народни представители, които да искат думата по тези текстове?

Няма. Всичко е ясно. Гласуваме членове 47, 48 и 49. Гласувайте, господа!

Господин Трендафилов, може ли да съобщите вашето предложение.

ДОКЛАДЧИК КРЪСТЮ ТРЕНДАФИЛОВ: Аз предлагам да спрем дотук, тъй като глава "Финанси на общината" не сме я гледали отново, както беше препоръката на народното председателство със Законодателната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Във връзка с точка трета "Програма за законодателната дейност на Великото Народно събрание", тъй като има още някои проблеми за доуточняване, молбата на Бюрото е предста-

вители на парламентарните групи утре в 12 ч. да се съберат в стаята на председателя на Великото Народно събрание.

Прекратете гласуването и обявете резултата.

Със 170 гласа за, 1 против и 3 въздържали се членове 47, 48 и 49 се прие-
мат.

Дотук по законопроекта.

Преминаваме към точка втора от днешния дневен ред:

Проект за решение за създаване на временна анкетна комисия за разглеж-
дане на всички партийни и държавни контакти с централните съветски власти в
периода 19 - 21 август 1991 г

Господин Башикаров, има ли готовност контактната група? Имате дума-
та!

ДОКЛАДЧИК ПЕТЪР БАШИКАРОВ: Уважаеми господин председател,
уважаеми колеги! Съгласно решението на пленарното заседание контактна
група в състав: Методи Недялков, Владимир Манолов, Стефан Гайтанджиев,
Иван Палчев и моя милост подготви проект за решение на Великото Народно
събрание за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всич-
ки партийни и държавни контакти с централните съветски власти в периода 19
- 21 август 1991 г.

При подготовката на предложението за решение бяха отчетени предложе-
ния, направени от ръководства на парламентарните групи, както и предпочи-
тания, изразени от депутати. Контактната група предлага Бюрото на Велико-
то Народно събрание да внесе в пленарно заседание проекта за решение за съз-
даване на временна анкетна комисия, както следва:

"РЕШЕНИЕ

за създаване на временна анкетна комисия за разследване на всички пар-
тийни и държавни контакти с централните съветски власти в периода 19 - 21
август 1991 г.

На основание чл.86, ал.1, във връзка с чл.79, ал.3 от Конституцията на Ре-
публика България и чл.37, ал.1, във връзка с чл.121 от Правилника за организа-
цията и дейността на Великото Народно събрание Великото Народно събра-
ние

РЕШИ:

1. Създава парламентарна анкетна комисия за разследване на всички пар-
тийни и държавни контакти с централните съветски власти в периода 19 - 21
август 1991 г. с численост от 5 души."

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Може би да прочетете цялото решение?

ДОКЛАДЧИК ПЕТЪР БАШИКАРОВ:

"2. Избира за съпредседатели на комисията народните представители Огнян Константинов Георгиев и Мариана Симеонова Христова и за членове на комисията народните представители: Виктория Антонова Димова, Георги Илков Игнатов и Елена Бориславова Поптодорова.

3. В срок..."

Аз ще прочета във варианти, защото не можахме да постигнем съгласие по срока.

Парламентарната група на БСП предлага следния текст:

"3. В срок до 13 септември комисията да изясни и докладва пред Великото Народно събрание наличието на данни за евентуално сътрудничество на авторите на преврата в Москва и да информира за резултатите от своята дейност."

Съпредседателят на СДС - движение в контактната група е на мнение, че този срок не е реален (13 септември) и предлага задачата да се оформи без срок (*Неодобрителни възгласи от цялата зала*).

Аз моля пленарното заседание да реши този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Това е проекторешението.

Господин Савов има думата. Той вероятно е участвувал също при обсъждането.

СТЕФАН САВОВ: Днес вече имах възможността да предам на Бюрото на Народното събрание едно изложение от Теню Стоянов, член на Централния съвет на Съюза на ветераните от Отечествена война, в която се говори за специалната тайна мисия на офицера от запаса полк. Аркадий Николов... (*Неодобрителен шум от блока на БСП*) на Международната среща на ветераните на антифашистката коалиция, състояла се през м. юни 1991 г. край Москва. Доколкото има основание господин Теню Стоянов, не знам (той говори, че тази тайна мисия има връзка с преврата)... (*Реплика от залата, която не се чува*). Да, а вие как мислите, че превратът така за два дена танковете идват и си отиват... (*Неодобрителни възгласи от блока на БСП*). Да, добре, чудесно. (*Шум в залата, неодобрителни възгласи от блока на БСП*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля ви, колеги, нека да се изслушваме.

БОЙКО КОСТОВ (от място): Комисия избираме!

СТЕФАН САВОВ: Не ви разбирам, господин Костов, но така стават тези неща. Има документ тук, тъй че ние първо искаме...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Направете вашето предложение.

СТЕФАН САВОВ: Моля ви се, колкото искате викайте, това е мнение на една от парламентарните групи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля ви се, оставете ораторът да завърши и ще изслушаме и другите.

СТЕФАН САВОВ: Ние поставяме като условие да има в периода юни-август 1991 г. какви контакти са осъществени.

Второ, аз пак смятах, че всичките парламентарни групи искат да се установи истината. Тази истина не може да се установи в 10 дни, особено когато става въпрос за отношения с една друга държава. Някой пита защо! То е много просто защо. Защото едно писмо, официално да отиде до КГБ, ние може би точно там, както сме отправили писмо до Бакатин, за да се върне, изисква много повече време. Тази комисия трябва да има срок, докато си свърши своята работа и може би дори ще стане така, че в следващото Народно събрание ще продължи някоя нова комисия да се занимава. Аз много вярвам въобще, че в новото Народно събрание много комисии ще се занимават с много различни дела. Но ако някой смята, че за 10 дни може да се свърши, да се установи истината за контактите, ние не можем да го приемем това нещо и не бихме участвували в една комисия, която вместо да има за цел разкриване и установяването на истината, да оневини БСП, като каже, че нищо не е намерено. Ние в такъв случай няма да участвуваме в такава комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Господин Вълканов, имате думата.

Очевидно, че контактната група не е стигнала до споразумение по два основни въпроса. Така че ще трябва да продължат.

Имате думата!

ЖАН ВИДЕНОВ (от място): Господин Савов не се е мяркал в контактната група.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Уважаеми колеги, нямах намерение да взимам думата, но словото на този очевидно голям специалист по превратите, господин Савов, ме накара все пак да взема отношение по казаното. Цялата тази комисия, която се създава, разкрива белезите на един истински фарс, защото за мен е свършено ясно, че тя няма да намери нищо, което да издава връзки на наши политически сили с организаторите на преврата в Москва.

И все пак, ако може да се говори за някакви връзки и за някакво участие в този преврат, тези връзки и това участие трябва да се търсят наясно от нас. (Възгласи: "Браво!" и ръкопляскане от опозицията) Защото мисля, че нищо та-

ка не се вграждаше сполучливо в намеренията на превратаджиите, както анти-съветизмът, който непрекъснато беше демонстриран тук от хора като Александър Йорданов и като Стоян Ганев. Те непрекъснато създаваха мотиви на неосталинистите в Москва да предприемат действия (*Възгласи: "У-у-у" и ръкопляскания от опозицията*). Точно така е! Това е истината!

ВЛАДИМИР МАНОЛОВ (*от място*): Значи ние сме причината за преврата?

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Това е истината! Вие обективно създавате предпоставките и условията за една такава провокация, която не ползува левите сили, ползува десните сили. Вие сте вдъхновителите косвено на тези усилия, които бяха извършени там. Това е самата истина! (*Смях и шум в залата*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля ви се, чухме двете страни. Няма да правим дебати. Искам да обърна внимание, че ние трябваше да обсъдим проект за решение. Очевидно, че контактната група не си е свършила докрай работата. (*Несъгласие от мнозинството с последните думи на председателстващият*)

Бюрото няма пред себе си никакъв документ - проекторешение на контактната група.

Госпожа Ананиева като председател на парламентарна група има думата.

НОРА АНАНИЕВА: Уважаеми господин председател, четири часа работи вече контактната група в пълен състав с десетина варианта и стигна до този вариант. Впрочем господин Савов, противно на установените парламентарни процедури ние се съгласихме да бъдем малцинство в тази анкетна комисия. Ние имаме двама представители, при това единият от социалдемократическата платформа "Европа" и един от общата група на трима представители на Съюза на демократичните сили и колегите от БЗНС - единен, тъй като нямат никакво отношение към тази инсинуация, се отказаха да участвуват.

Но така или иначе ние се съгласяваме на малцинство, съгласяваме се на това, за да може час по-скоро да стане това разследване, да приключи. И нека да не ставаме смешни с предложения за безкрайни срокове, предложения може би да се разследват връзките от 45 години насам и т.н.

Дайте да гласуваме решението, което е съгласувано в контактната група и е прочетено - с единственото разногласие по втората точка с два варианта. Само това е.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля представителят на СДС в контактната група да потвърди, че това е съгласуван текст и да се присътъпи след това към гласуване, ако действително е съгласуван текстът. Това е принципът, когато оформяме комисии по дадени въпроси.

ВЛАДИМИР МАНОЛОВ: Искам да кажа на всички колеги, че последното нещо, което се съгласува тук в самата зала, беше схемата, която предложи господин Башикаров. Всички предложения, които се обсъждаха, ние непрекъснато отстъпвахме, за да дадем право на Българската социалистическа партия, която в следващия момент се отказваше от своето предложение и лансираше нова хипотеза. Последната, която се лансира, това беше - комисията да се състои от петима души, единият представител на БЗНС - единен, госпожа Виктория Димова, двама от СДС и двама от БСП. Като последното, което приехме, беше и вариантът за съпредседатели. И с това се съгласихме.

Но още от самото начало нито за момент ние не сме проявявали някакво съгласие и въпросът за нас дори не е бил дискуссионен, че може да се постави някакъв срок. Това е една обемна работа, при която, ако се постави един такъв срок, тази комисия ще се превърне в една пощенска кутия, която просто ще регистрира няколко факта, няколко публикации и тук ще излезе с едно становище, с което да приключи въпроса, защото, видите ли, следва предизборна кампания, в която някой трябва да участва.

Така че въпросът за срока, за който се говори тук и който господин Савов оспори и постави като основно искане, никога не е бил съгласуван.

Единственото, което се съгласуваше и с което последно се съгласихме, само и само за да влезе тази точка за обсъждане в пленарната зала, това беше последната конфигурация от петима членове на комисията, която пред вас прочете господин Башикаров. Това е, което е съгласувано от този текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Процедурно предложение на господин Виденов.

ЖАН ВИДЕНОВ: Процедурно разяснение - абсолютно вярно е всичко, което каза господин Манолов, но аз се обръщам към народното представителство с призив да потърси малките зелени книжки с правилника, моята е в задния джоб, не ми е удобно сега да я вадя пред вас, и да види, че в този правилник никъде не са уредени статутът и компетенцията на явлението контактна група. Контактната група досега действа на базата на прецеденти и тия прецеденти са недвусмислени. Тя се произнася само по числеността и по състава на комисииите, които избираме.

Господин Манолов правилно отбеляза, че току-що са постигнали съгласие в контактната група и по числеността, и по състава, и по ръководството ѝ. Останалото, нейният мандат, това е въпрос на парламента, както и нейното наименование. Базата за обсъждане на този въпрос съм я внесъл аз от името на парламентарната група и това е проект за решение. Този проект е бил преработван от контактната група. Добре, че са обсъждали конфликтните точки в не-

го, но аз си запазвам правото да внеса и тези неща, които тя пропусна да предложи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Тъй като има все още някакви спорни моменти няма да дам думата на никого повече. И тъй като Бюрото няма пред себе си формално предложение, направено предложение - отлагам този въпрос за утре и утре ще се гласува.

Моля, пак повтарям, Бюрото няма формално пред себе си предложение. *(Петър Башикаргов се приближава към г-н Глушков и му подава някакъв лист хартия)* Не, това не е предложение - драскано, писано по него. Моля ви се!

Моля, контактната група да направи още едно усилие за пълно разбирателство. В противен случай утре ще се гласува само по точка трета, където има два варианта и ще се приеме решението.

Закривам заседанието. *(Звъни)*

Утре заседание в 15,00 ч.

(Закрито в 19 ч. и 50 м.)

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛИ:

Гиньо Ганев

Иван Глушков